

Ўтган йили бир танишим билан талбиркорликни бошлаган эдик. Вақт ўтиб, у мендан қарз бўлиб қолди. Ўзаро муносабатларимиз қонуний расмийлаштирилган эди. Шу сабабли суд менинг фойдамга қарор чиқариб берди. Танишим бунга эътироз билдирмади ҳам. Лекин...

4 бет

"Ёрни сув, одамни гап бузади" деганларидек, Аброр Мирзанов ҳам қишлоқдошларининг гапига кириб, "Туркиядан яхши пул ишлаб келиш мумкин" деган овозага ишонганча йўл тадоригини кўра бошлади. Йўл эса узоқ. Уч давлат ҳудудини босиб ўтиш керак ...

10 бет

Mustaqillik huquq demakdir

Нидош

1997-yil 27-avgustdan chiqq boshlagan www.huquq-gazeta.uz

2011-yil 7-aprel, №14 (743)

9 апрелда Амир Темур таваллуд толганига 675 йил тўлади

Соҳибқирон Амир Темур ва миллий ўзликни англаш

Мустақиллик йилларида буюк Соҳибқирон бобомиз Амир Темур шахсияти ва унинг тарихий фаолиятига ҳаққимизнинг муносабати тубдан ўзгарди. Асрлар мобайнида маломат ва мунозараларга сабаб бўлган бу улғу тарихий шахснинг номи ва хотираси айнан мустақиллик йилларида юксак қадр-қиммат осмонига кўтарилди. Сирасини айтганда, Амир Темур истиқлолнинг бизга қайтарган муқаддас қадриятидир. Дунёдаги ҳамма халқлар ҳам ўзининг озодлиги ва ҳурлиги учун курашган фарзандларининг ҳаётини миллат қадриятига айлантиравермайди. Шу маънода олганда, Амир Темур ўзининг шарафли ҳаёт йўлини миллат қадриятига айлантира олган инсон эди.

Бу борада сўз очадиган бўлсак, биринчи навбатда, мамлакатимиз Президенти Ислам Каримовнинг тарихий хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Давлатимиз раҳбари истиқлолнинг илк кунларидаёқ Соҳибқирон бобомизнинг ҳурмат ва эътиромини мамлакат ва дунё миқёсида ўрнига қўйишга дадил киришди. Амир Темур - миллатнинг фахри ва гурури, сунъадан тоғдай таянч эканлигини ўз маърузаларида қайта-қайта таъкидлади. "Амир Темурни англаш ўзлимизни англаш демекдир" деган теран фалсафий иборани Ўртбосимиз ўша, истиқлолнинг биринчи кунларида халқимизга қарата айтганига ҳаммамизнинг ёдимизда.

Бироқ мустабид тузум йилларида машур давлат арбоби ва буюк саркарда шахсиятининг асл моҳиятига ҳолис ва ҳаққоний баҳо бериш имконияти йўқ эди. Рус тарихчилари Темур ҳақида ёзганларида унинг қиёфасини аслича тасвирлашмас эди. Шўро тузуми Соҳибқирон бобомиз ҳақидаги ҳақиқатни ўзбек халқидан яшириб келган ва бу мақсад йўлида барча тарихий манбалар сохташлатирилган. Унинг номини киноя ва уйдирма

тўла фикрлар билан қориштириб ташлаган. Масалан, рус тарихчилари "Темур Москвани олмаган. У фақат Елецгача бориб қайтган. Москвага боришга буюк княздан қўрққан чамаси" каби уйдирмадан тўқиб чиқарди.

Амир Темур ҳақида сўз кетганда уни Александр Македонский, Чингизхон сингари издан офат, ўлим, вайронгарчиликлар қолдирган фотиҳлар қаторида тилга олиб бўлмайди. Тўғри, ҳарбий юришлар кўнгилсизлик келтиради. Аммо Амир Темур юришларининг бош мақсадини бир ўйлаб кўрайлик. Масалан, у Туронзамин дахлсизлигининг ашаддий ёвларидан бири Тўхтамышхонни бир ёқли қилиш учун Евроосий даштларига шахд ила от сурди. Аммо Тўхтамышни ва у бошлиқ Олтин Урда (ўша пайтда Россия Олтин Урда тасарруфда эди) тор-мор этган, улғу саркарда от жиловини қадимги Рус ва Украина чегараларидан орқага бурди. Чунки у асосий мақсадига эришган эди. Уни Туронзамин дахлсизлиги қизиктирар эди. Буни "фотиҳлик" деб бўладими? Ёки Соҳибқирон бобокалонимиз Сул-

тон Боязидга қарши юриш қилди. Бу ўринда яна тарих далилларини эслайлик: султон Боязид Туронзамин душманларини ўз ҳимоясига олган эди. Бундай қилмаслигини сўраб Амир Темур йўллаган мактубларга эса менсимай қаради. Менсимадигина эмас, жаовоб мактубларида Амир Темурнинг шахсиятига, ор-номусига озор етказадиган киноя, кесатик ва ҳатто дўқ-пўпислар қилди.

Оқибатда Соҳибқирон бобомиз Султон Боязид устига қўшин тортди. Боязид урушда енгилди. Бу билан Амир Темур учун Европага йўл очилган эди. Аммо у от жиловини яна орқага бурди. Нега? Чунки буюк бобомиз она-Ватани — Туронзаминга гарбдан ҳавф солиб Султон Боязидни ва тахликали кучни бартараф этди. Бўлди, чунки унинг бошқа мақсади йўқ эди.

/Давоми 5-бетда/ Хабар

Кичик корхонамиз иш бошлади

Консерва цехи қўриш ниятида собиқ ширкат хўжалигининг қаровисд ётган автомобиль гаражини хусусийлаштириб олган эдик. Эски биноларни бузиб, қайта қурадик. Бодринг ва помидор тузламалари, мева шарбатлари, томат ишлаб чиқариш мақсадида зарур ускуналар харид қилиб, бирин-кетин ўрнатдик.

Иш бошлашимизда тузилган ташкилий муаммоларни ҳал этишда ҳуқуқий ёрдам сўраб туман прокуратурасига мурожаат этдик. Прокуратура аравашуви билан рўйхатдан ўтишдан тортиб, лицензия олишгача бўлган жараёнларда сансалорликларнинг олди олиниб, қисқа муддатда, шу йил март ойида цехимиз ишта туширилди. Ярим литр, бир литрли ишлаш идишларида халқаро андозалар талабларига Ҳам берадиган бодринг ва помидор тузламалари, томат ишлаб чиқариш йўлга қўйдик. Маҳсулотимизнинг намуналари кўриб чиқилиб, сертификатлар берилди. Айни чоғда кичик корхона-

мизда қишлоғимиз, маҳалламизда яшовчи 8 киши меҳнат қила бошлашди. Хомашё — бодринг, помидор ва мевалар пишиб етилиб қайта ишлашга қабул қилинадиган пайтдан бошлаб корхонамизда яна 8-10 нафар мавсумий ишчилар меҳнат қилишади. Ишни кенгайтириб бориб, келгусида маҳсулотларимизни экспорт қилишни мўлжаллашмоқда.

Талбиркорликни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги ҳуқуқатимизнинг қарорлари бизнинг туманимизда ҳам савдо ва хизмат кўрсатиш билан бирга ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйиш имкониятларини яратди. "Кичик бизнес ва хусусий талбиркорлик йили"да туман прокуратураси бир қатор талбирларни ташкил қилди. Учасрув ва сўбатларда ишни ривожлантириш, иш бошлашга оид қонунлар ва ҳуқуқатимизнинг қарорлари шарҳлаб берилмоқда. Биз каби мурожаат этганларнинг иш бошлашларида ҳуқуқий ва амалий ёрдам кўрсатишмоқда.

М.ЭРГАШЕВ, Қўштепа туманидаги «Vodiy sundrop fayz» МЧК раиси

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Б.А.Зияевни Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти бошлиғи вазифасини бажарувчи этиб тайинлаш тўғрисида

Баҳодыр Абдуллаевич Зияев Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти бошлиғи вазифасини бажарувчи этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Тошкент шаҳри, 2011 йил 4 апрель

И.КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти бошлиғи вазифасини бажарувчи таъинланган Баҳодыр Зияев 1957 йилда Фарғона вилоятида туғилган. Маълумоти олий, ҳуқуқшунос.

Дастлабки меҳнат фаолиятини 1982 йилда Фарғона вилояти Фарғона шаҳар ИИБ тергов бўлимида терговчиси вазифасидан бошлаган. Кейинчалик Фарғона вилоят ИИБ тизимида турли лавозимларда, Фарғона вилоят ҳокимлиги давлат-ҳуқуқ бўлими етакчи мутахассиси, Фарғона вилоят ИИБ котибияти бошлиғи, тергов қисми бошлиғи, Фарғона вилоят ДСБ махсус ишлар бўлими бошлиғи, Наманган вилоят солиқ соҳасида ҳуқуқбузилишларга қарши курашиш бошқармаси бошлиғи, 2001 йилдан Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Наманган вилоят бошқармаси бошлиғи, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти бошлиғининг ўринбосари, биринчи ўринбосари — йиғма ахборот-таҳлил бошқармаси бошлиғи лавозимида фаолият кўрсатган.

Бош прокуратурада

Қарор ижросига бағишланди

2011 йил 31 мартда Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳайъатининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Ҳайъат мажлисида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2010 йил 28 августдаги "Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн тўққиз йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарор ижроси билан боғлиқ масала муҳокама қилинди.

Амнистия тўғрисидаги Қарор ижросини муҳокама қилишда, жорий йилнинг 1 февралига қадар ушбу қарор жами 46094 нафар шахсга нисбатан татбиқ этилганлиги, уларнинг 45593 нафари жиноий жавобгарликдан ва жазодан, шу жумладан, 2741 нафари озодликдан маҳрум қилиш ҳақосини ўташ жойларидан ва тергов ўзбехоналаридан озод қилинганлиги таъкидланди.

Шунингдек, мажлисида жазони ижро этиш жойларидан бўшатилган шахсларнинг ижтимоий қўниқмаси ва ҳимоясини таъминлаш, ишга жойлаштириш борасида ҳам те-

Саидлазиз САИДҚАРИМОВ, Бош прокуратура бошқарма прокурори

гишли талбирлар амалга оширилганлиги қайд этилди.

Қарор ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилганлиги билан бирга, мавжуд жиҳдий хато ва камчиликлар кескин танқид қилиниб, бундай нуқсонларга йўл қўйган вилоят прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорларнинг тушунтириш ва изоҳлари тинланди.

Шунингдек, мажлисида талбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ижроси устидан прокурор назоратини ташкил этишга доир услубий қўлланма тасдиқланди.

Ҳайъат мажлисида қўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди ва ижросини таъминлаш учун жойларга юборилди.

Ер хиёнати кечирмайди

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 55-моддасида "Ер, ер ости бойликлари, сув, ўсимлик ва ҳайвотот дунёси ва бошқа табиий заҳиралар умуммиллий бойликлар, улардан оқилона фойдаланиш зарур ва улар давлат муҳофазасида" деб белгилаб қўйилган. Юқоридаги талаб ва кўрсатмалардан келиб чиққан ҳолда жойларда ер соҳасидаги муносабатларни тартибга солишда қонунарга қатъий ва оғишмай риоя этилиши устидан прокурорлик назорати олиб борилмоқда.

Хозирги вақтда, вилоятимизда ҳар гектар ердан 35-40 центнер пахта, буғдойдан 60-70 центнердан ортик ҳосил олаётган ҳўжаликлар бисёр. Аммо ҳамма ҳам бир хил эмаслигини вилоятимиздаги кўплаб ҳўжаликлар мисолида ҳам кўриши мумкин.

Мамлакатимизда муқтақилликка эришгач, фуқароларга эркинликлар берилди, ерга бўлган муносабат ўзгарди, ер ҳақиқий эгасини топа бошлади. Лекин афсуски, кейинги вақтларда айрим фермер ҳўжаликлари раҳбарлари томонидан ўзларига бириктирилган ерлардан белгиланган мақсадларга эмас, шахсий манфаатлар йўлида фойдаланиш ҳўлатлари учраб турибди.

Вилоят прокуратураси томонидан мутахассисларни жалб этган ҳолда ўтказилган мониторинг тек-

ширишларда, уруғлик чигит экиш режалаштирилган ер майдонларига айрим фермерлар томонидан 48 та ҳўлатда 130,2 гектар майдонга чигит ўрнига бошқа экан турлари экилганлиги аниқланган.

Хусусан, Қўрғонтепа туманидаги "Азизабону дурдонаси" фермер ҳўжалиги раҳбари ўз мансаб ваколатини суниестемол қилиб, фермер ҳўжалигининг пахта экилиши режалаштирилган 3 га ҳамда галла экилиши керак бўлган 2,6 га ер майдонларига бошқа эканлар экиб олганлиги аниқланди, унга нисбатан ЖКнинг 205-модда 2-қисми билан жиноят иши қўзғатилиб, жазонинг муқаррарлиги таъминланган.

Муҳтарам Юртбошимизнинг 2007 йил 5 ноябрь куни "Ҳосилдорлиги паст бўлган ерларда дав-

лат эҳтиёжлари учун қишлоқ ҳўжалиги мақсулотлари етиштирувчи фермер ҳўжалиklarини қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорининг ижроси юзасидан ўтказилган назорат тадбирларида 698,8 млн. сўм бюджет маблағлари талон-торож этилганлиги аниқланиб, айбдорлардан тергов ва терговдаги ҳаракатлари давомида 620,5 млн. сўм ундирилиб, уларга нисбатан қонунда кўрсатилган жазо чоралари қўлланилган.

Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг 6-моддасига асосан давлат ҳўқимияти органларининг ер муносабатларини тартибга солиш соҳасидаги ваколатлари белгилаб қўйилган. Шунингдек, ушбу кодекснинг 12-моддасига асосан, ер тузиш ишлари маҳаллий давлат ҳўқимияти органи қарорига эки юридик ва жисмоний шахсларнинг талабномалари га мувофиқ ер тузиш органлари томонидан амалда оширилиши кўрсатилган. Бироқ, Ер ресурслари ва кадастр хизмати органлари ходимлари томонидан айрим ҳўлатларда хизмат мансабини суниестемол қилиш, мансаб ваколатларидан қасдан фойдаланиш, ерларни талон-торож

Б.ЙЎЛЧИЕВ,
Анджон вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

қилиш ёки маълум ҳақ эвазига бериб юбориш ҳўлатларига ҳам йўл қўйганликлари аниқланиб, уларга нисбатан қонуний чоралар қўрилиши таъминланмоқда. Жумладан, Жалақудук туман ер ресурслари ва давлат кадастр хизмати раҳбари Ш.Исақов туманнинг "Оқбўра сой" ўзанида фуқаро М.Эргашевга балиқчилик фермер ҳўжалигини ташкил қилиш учун 1,2 гектар ер майдони ажратиб бериш эвазига 5 млн. сўм талаб қилиб, шундан 1000 АҚШ доллари олаётган вақтда ушланган.

Булдоқбоши туман ҳўқими М.Раҳимовнинг қилмиши бундан-да ошиб тушган. Тумандаги "Ташланбой қўли" балиқ мақсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилган ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари М.Матқосимов ҳўқуқни муҳофазга этувчи идораларга мурожаат қилиб, 2009 йилнинг феврал-март ойларида Булоқбоши туман ҳўқими М.Раҳимов ушбу корхонани ташкил қилиш ва корхонага балиқ мақ-

сулотлари етиштириш учун 0,80 гектар ер майдони ажратиш ҳақида қарор чиқариб бериш эвазига ҳайдовчиси Х.Каримов во-ситачилигида пора тариқасида 6000 АҚШ доллари олганлиги, ҳозирда эса, ушбу корхонанинг фаолият турини парранда мақсулотлари етиштиришга ўзгартириш ҳақида қарор чиқариб бериш учун яна 2000 АҚШ доллари талаб қилаётганлигини билдириб, қонуний чора кўришни сураган.

Мазкур ариза бўйича Анджон вилоят прокуратураси ва бошқа ҳўқуқни муҳофазга қилувчи идоралар ходимларининг ҳамкорлигида ўтказилган тадбирда, М.Раҳимов хизмат хонасида М.Матқосимовдан 2000 АҚШ долларини олган вақтда ушланган.

Мамлакатимизда ривожланиш юқори босқичга ўтган ва деҳқончиликнинг жалал теологиялари ишлаб чиқаришга жорий қилинаётган ҳозирги кунда, табиати муҳофазга қилиш ҳамда ундан оқилона фойдаланиш масалалари глобал муаммага айлиниб бормоқда. Бу борада тупроқ унумдорлиги, унинг фидосланиши ва унга қарши кураш чоралари ҳам шу куннинг доллар ба масалаларидан бири бўлиб қолаётганлиги ҳеч кимга сир эмас.

Шундай экан, ана шу бойлигимизни авайлаб-асраш барчамизнинг асосий вазифаларимиздан бири бўлиб қолади.

Инсон фаровон яшаш учун меҳнат қилади. Ўз вақтида берилган маоши уни янада яхши, баракали меҳнат қилишга руҳлантиради. Агар қайси корхона, ташкилот ёки ҳўжаликка иш ҳақи берилганда камчиликларга йўл қўйилса, уша жойда норозилик вужудга келади. Ишчи-хизматчиларнинг ҳам меҳнатдан кўнгли совилади. Бу эса иш сифатига салбий таъсир ўтказиб, жамоада носоглом муҳит юзага келади.

Иш ҳақидан қарздорлик бартараф этилди

Шу каби салбий ҳўлатларнинг юзага келмаслигини бартараф этиш борасидаги Ўзбекистон Республикаси Вазирил Маҳкамасининг 2002 йил 19 мартдаги "Иш ҳақи ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори ижросини назорат қилиш юзасидан амалда оширилаётган ишлар ўз самарасини бермоқда.

Бўхоро вилоят прокуратураси органлари томонидан вилоятдаги бошқа мутасадди идоралар билан ҳамкорликда Вазирил Маҳкамасининг ушбу қарори ижросини таъминлаш юзасидан мунтазам равишда назорат тадбирлари ўтказилиб, аниқланган қонунбузилиш ҳўлатлари прокурор назорати ҳўжжатлари қўлланилган ҳолда бартараф этиб келинмоқда.

Гарчи жойларда маҳаллий ҳўқимликлар, тижорат банклари, содиқ ва бошқа идоралар билан ҳамкорликда олиб борилган тадбирлар натижасида сўнгги пайтларда вилоятдаги бюджет корхоналари ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, пенсия ва ижтимоий нафақалари ўз вақтида тўлиқ берилишига эришилган бўлса-да, вилоят ҳудудидagi мониторингта олинган айрим корхоналарда иш ҳақларининг ўз вақтида берилмаслиги каби қонунбузилиш ҳўлатига чек қўйилмаган. Жумладан, "Дамхўжа" минтақаларо сўв кувериндан фойдаланиш давлат корхонасида 182 нафар ишчи ва хизматчиларга 2010 йил декабрь ойи учун тўланиши лозим бўлган жами 28 млн. 70,6 минг сўмлик иш ҳақи тўланмаганлиги аниқланди. Жамоа ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақларини ундириш тўғрисида фуқаролик ишлари бўйича Бўхоро шаҳар судига ариза киритилди. Корхона раҳбари К.Жамоловага нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди.

Шунингдек, текширишда ҳўқумат қарори ижроси таъминланганининг аҳволи "Нефтегазтадқиқот"

Ш.ҲИҚМАТОВ,
Бўхоро вилоят прокуратураси бўлим прокурори

ОАЖда ҳам қониксариз экани, корхонанинг 120 нафар ишчиларига ўтган 2010 йил декабрь ва 2011 йил январь ойлари учун тўланиши лозим бўлган 193 млн. 449,3 минг сўмлик иш ҳақларининг тўланмаганлиги маълум бўлди. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақларини ундириш тўғрисида фуқаролик ишлари бўйича Бўхоро шаҳар судига ариза киритилди.

Ғиждувон туман прокуратураси томонидан ўтказилган текширишда эса 2011 йилнинг 20 феврал ҳўлатида туман ёниндан сақлаш бўлимида 16 нафар ишчи-хизматчининг 1 млн. 930,3 минг сўмлик, "Машина трактор парк" ОАЖда 96 нафар ишчи-хизматчининг 32 млн. 455,8 минг сўмлик, 5-сонли КМКда 44 нафар ишчи-хизматчининг 19 млн. 150,1 минг сўмлик, "Вилоятқишлоқ-ҳўжаликкимё" АЖ Ғиждувон туман филиалида 71 нафар ишчи-хизматчининг 14 млн. 205,5 минг сўмлик иш ҳақлари тўланмасдан келинаётганлиги аниқланди.

Вилоят прокуратураси органлари томонидан 2011 йилнинг ўтган 2 ойи давомида ўтказилган текширишлар натижасига кўра, йўл қўйилган қонунбузилиш ҳўлатлари, уларнинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имкон берган шарт-шароитларни бартараф қилиш тўғрисида мутасадди идораларнинг раҳбарлари номига 2 та тақдирнома киритилди. Прокурор қарорлари асосида 39 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди. 56 нафар ишчи-хизматчининг 6 млн. 393 минг сўмлик иш ҳақини тўлаб берилиши таъминланганига ва 1 млрд. 23 млн. 435 минг сўмлик иш ҳақини ундириш ҳақида фуқаролик судларига 44 та суд буйруғи чиқариш тўғрисида аризалар киритиш орқали 2293 нафар фуқаронинг ҳўқуқлари тикланишига эришилди.

Валютафурушшликнинг оқибати

Юртимизда валюта бозорини эркинлаштириш борасида изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Бунга 2003 йилнинг 15 октябрдан бошлаб республикамизда жорий операциялар бўйича сўмнинг эркин алмаштирилиши расман эълон қилинганлиги яққол мисолдир. Бу эса иқтисодиётнинг барқарорлашуви, инфляция даражасининг пасайишига, инвестиция жараёнига ўзининг ижобий таъсирини кўрсатмоқда. Ўз навбатида ички валюта бозорининг эркинлашуви, товарлар экспорт-импорти, валюта олин-сотилиши, молиявий операциялар ва савдога алоқалар бўлган пул ўтказиш тушумларининг эркинлашувига олиб келди.

Шу боис фуқароларимиз бу қонуний имкониятлардан унумли фойдаланиб келишмоқда. Лекин орамизда жиноят содир этиб, тайинланган жазодан ва қўлланилган қонуний энгиликлардан тегишли ҳулоса чиқармасдан яна жиноят содир этаётган қизмаслар ҳам йўқ эмас.

Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ туманида яшовчи фуқаро Калдикулов Кайрат содир қилган қилмиши учун муқаддас жиноят ишлари бўйича Бектемир туман суди томонидан судланган бўлса-да, бундан тегишли ҳулоса чиқармади.

У Тошкент шаҳар Мировоб туман ҳудудида қонунга хилоф равишда 6000 АҚШ долларини жами 13 млн. 380 минг сўмга сотган вақтда Бош прокуратура ҳўзуридаги Департамент ходимлари томонидан ушланиб, хориз валютаси ашёвий далил сифатида олиб қўйилган.

Тошкент шаҳрида яшовчи яна бир фуқаро Дьяконова Ирина ҳам К.Калдикуловга ўқшаб, валютафурушлик билан шуғулланишни ўзинга каш қилиб олганлардан экан. Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда бу валютафуруш 3500 АҚШ долларини сўмга сотган вақтда ушланган.

К.Калдикулов ва И.Дьяконовалар қилмишлари учун суднинг қора курсига ўтиришди. Олинган барча пуллар давлат эгаллигига ўтказилди. Улар энди жиноят учун жазонинг муқаррарлигига яна бир марта ишонган бўлишса ажаб эмас.

Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ туманида яшовчи фуқаро Калдикулов Кайрат содир қилган қилмиши учун муқаддас жиноят ишлари бўйича Бектемир туман суди томонидан судланган бўлса-да, бундан тегишли ҳулоса чиқармади. У Тошкент шаҳар Мировоб туман ҳудудида қонунга хилоф равишда 6000 АҚШ долларини жами 13 млн. 380 минг сўмга сотган вақтда Бош прокуратура ҳўзуридаги Департамент ходимлари томонидан ушланиб, хориз валютаси ашёвий далил сифатида олиб қўйилган.

НОДИР ҲАБИЛОВ,
Бош прокуратура ҳўзуридаги СВОЖДЛҚК Департаментининг бўлими катта инспектори

Яхши отга бир қамчи...

Халқимизда "Яхши отга бир қамчи, ёмон отга минг қамчи", деган сақла бор. Бунинг мажозий маъноси шундаки, ўз йўлидан нағна адашган одам бу ишни билиб-билмай ёки эҳтиётсизлик оқибатида содир этган бўлса, кўрсатилган тўғри йўл ёки маслаҳат унга ўзини ўнглаб олишига тўртки бўлади. Лекин бу ишни атайлаб содир этган кишига неча бор танбех берилмасин ёки чора қўлланмасин, у барибир ўз билганидан қолмайди.

Жиззах шаҳридаги "Қипчоқ" маҳалласида яшовчи, Раҳматилла Ортиқовнинг ҳаёт йўлига разм солган киши унинг тўғри йўл топшиши учун қўрилган чоралар ижобий таъсир кўрсатмаганига ишонч ҳосил қилди. Бу бежиз эмас, албатта.

Раҳматилла Ортиқов 1999 йилнинг 20 сентябрида Жиззах шаҳар судининг ҳўқмига кўра содир этган жинояти учун 3 йил муддатга муайян ҳўқудан ва 9 йилга озодликдан маҳрум қилинган. 1998 йил 1 декабрдаги "Амнистия тўғрисида"ги Фармоннинг 1-моддаси "а" банди билан жазодан озод этилди.

Минг афсуски, 2009 йил-

нида яшовчи фуқаро Калдикулов Кайрат содир қилган қилмиши учун муқаддас жиноят ишлари бўйича Бектемир туман суди томонидан судланган бўлса-да, бундан тегишли ҳулоса чиқармади.

У Тошкент шаҳар Мировоб туман ҳудудида қонунга хилоф равишда 6000 АҚШ долларини жами 13 млн. 380 минг сўмга сотган вақтда Бош прокуратура ҳўзуридаги Департамент ходимлари томонидан ушланиб, хориз валютаси ашёвий далил сифатида олиб қўйилган.

Тошкент шаҳрида яшовчи яна бир фуқаро Дьяконова Ирина ҳам К.Калдикуловга ўқшаб, валютафурушлик билан шуғулланишни ўзинга каш қилиб олганлардан экан. Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда бу валютафуруш 3500 АҚШ долларини сўмга сотган вақтда ушланган.

К.Калдикулов ва И.Дьяконовалар қилмишлари учун суднинг қора курсига ўтиришди. Олинган барча пуллар давлат эгаллигига ўтказилди. Улар энди жиноят учун жазонинг муқаррарлигига яна бир марта ишонган бўлишса ажаб эмас.

Мазкур жиноий иш жиноят ишлари бўйича Жиззах шаҳар судига қўриб чиқилди. Суд ҳўқмига асосан Раҳматилла Ортиқовга Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 57-моддаси қўлланилиб, энг кам ойлик иш ҳақининг 25 баравари - 1 млн. 130 минг 375 сўм миқдорига жарима жазоси тайинланди.

Иш бўйича "Жиззахшаҳаргаз" филиали фойдасига етказилган 6 млн. 281 минг 763 сўмлик зарар ҳам ундирилган бўлди.

Иш бўйича "Жиззахшаҳаргаз" филиали фойдасига етказилган 6 млн. 281 минг 763 сўм моддий зарар ҳам ундирилган бўлди.

Қонун устуворлиги – тараққиёт кафолати

Ҳар жабҳада қонун устуворлигини таъминлаш, қонунларнинг аниқ ва бир хилда ижро этилишига эришиш прокуратура органлари зиммасига улкан масъулият юклайди. Ҳоразм вилоят прокурори, аслия катта маслаҳатчиси Бахтиёр ШОМИРЗАЕВ билан суҳбатимиз вилоят прокуратура органлари томонидан тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, ҳудудда одам савдосига қарши курашиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳусусида бўлди.

— **Жорий йилнинг муҳтарам Юртбошимиз томонидан "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" деб эълон қилиниши ушбу соҳа вакилларига берилаётган эътиборнинг мантиқий давоми бўлди. Суҳбатимизни шу мавзудан бошла- сак...**

— Албатта, ҳар йилни алоҳида номлаш юртимизда анъанага айланган. Бунинг замирида бирон соҳа вакилларига катта имконият ва имтиёзлар яратиш бериш орқали жамиятимизни янада юксалтириш мақсадлари муҳасамлашган.

Республикамизда, хусусан, вилоятимизда кичик бизнес вакилларининг ялпи ички маҳсулотдаги улуши, иқтисодий юксалишни таъминлашдаги ҳиссаси тобора ортиб бормоқда. Бу, аввало, уларга яратиб берилган шарт-шароитлар самарасидир.

Вилоят прокуратураси органлари томонидан Республика Президентининг "Тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирларни тўғрисида"ги Қарори ижроси юзасидан олиб борилаётган нозират фаолиятида муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда. Айниқса, мамлакатимизда 2011 йилнинг "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" деб эълон қилиниши муносабати билан тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ҳамда юритиш учун шарт-шароит яратиш, тадбиркорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоясини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Республика Бош прокурорининг 2011 йил 9 февралдаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ижроси устидан прокурор назоратини қучайтириш тўғрисида"ги буйруғи қабул қилиниб, унда тадбиркорлик тизимининг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш юзасидан амалга ошириш лозим бўлган асосий масалалар аниқ ва равшан белгилан берилди.

Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасида қўрсатиб ўтилган масалалар бўйича вилоят прокурорининг фармойишига асосан вилоят прокуратураси ходимларидан иборат таркибда Урганч шаҳри ва барча туманлар маҳалла ҳамда қишлоқ фуқаролар йиғинлари ҳудудидаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тузилмалари вакиллари ҳамда келгусида бу фаолият билан шугулланиш истагида бўлган фуқаролар билан учрашувлар ўтказувчи тарғибот гуруҳлари тузилди.

Мазкур тарғибот тадбирларининг уюшқоқлик билан ўтказилиши ва самарадорлигига эришиш мақсадида учрашувларга туман (шаҳар) ҳокимлиги, тадбиркорликни рўйхатдан ўтказиш инспек-

цияси, савдо-саноат палатаси, фермер хўжаликлари уюшмалари, тижорат банклари, ер ресурслари ва давлат кадастр, статистика, архитектура бўлимлари ҳамда бошқа тегишли мутахассислар жалб этилмоқда.

Жорий йилнинг ўтган даврида вилоят бўйича тадбиркорлар билан ўтказилган 122 та учрашувларда жами 3211 нафар шахс (шундан 2085 нафари кичик бизнес вакиллари ва хусусий тадбиркорлар) иштирок этди.

Аниқланишича, вилоятда жорий йил бошига 27903 та тадбиркорлик субъектлари фаолият кўрсатмоқда. Тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш мақсадида йил давомида тижорат банклари томонидан барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан 136 млрд. сўм миқдорда кредит маблағлари режалаштирилган бўлиб, жорий йилнинг дастлабки икки ойида 23,2 млрд. сўм кредитлар ажратилган.

Давлат назорат-тектирув, бошқарув, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг мансабдор шахслари томонидан тадбиркорларга зимдан қаршилик кўрсатиш, мансаб ваколатини суиистеъмол қилиш ҳолатлари ҳақида хабар қилиш учун вилоят прокуратурасида "007" ракамли ишонч телефони ташкил этилган. Ишонч телефонига жами 80 та мурожаат келиб тушиб, шундан 67 таси ҳал этилди.

Жумладан, вилоят прокуратураси томонидан Урганч шаҳридаги "Оқулус" хусусий корхонаси раҳбари И.Куръезовнинг вилоят давлат архитектура-курулиш назорат инспекцияси инспектори У.Аҳмедов томонидан қорхонанинг фаолиятини текшириш ҳамда унинг натижаси бўйича киритилган кўрсатмадан норозилик ва мутасаддиларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари ҳақида вилоят прокуратурасининг ишонч телефонида қилган мурожаати текширилди. Аниқланишича, инспектор У.Аҳмедов лойиҳа ишлаб чиқариш ва архитектура режалаштириш маркази мутахассиси С.Сағатов билан бирга тадбиркорлик субъектида ўтказилган текшириш натижаси бўйича объект зарур лойиҳа-смета ҳужжатларисиз, ДАКН инспекцияси рўйхатидан ўтказилмасдан, ўзбошимчалик билан ноқонуний қурилгани аниқлангани ҳақида далолатнома тузишган. Далолатномада кўрсатилган камчиликларни бартараф қилиш ҳақида кўрсатма ҳам берилган.

Холбуки, Урганч шаҳар бош архитектура томонидан тақдим қилинган маълумотномада барча қурилиш ишлари лойиҳа-смета ҳужжатларига асосан қурилгани баён этил-

ган. Бундан ташқари, текшириш назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика Кенгашининг Хоразм вилоят ҳудудий комиссияси билан келишилмасдан ноқонуний равишда ўтказилган.

Ушбу ҳолат юзасидан ДАКН инспекцияси бошлиғи П.Саляев ва инспектори У.Аҳмедовлар МЖТКнинг 241'-моддаси 1-қисми билан маъмурий жавобгарликка тортилди.

Урганч шаҳридаги "Қадам ўғли Райрат" хусусий корхонаси раҳбари Ф.Давлатжоновнинг ДТ "Халқ банки" Хоразм вилоят филиали амалиёт бўлими томонидан кредит маблағи ажратиб берилмаётганлиги ҳақидаги мурожаати ўрганилди. Вилоят прокуратурасининг аралашуви билан кредит маблағини ажратиш тўғрисидаги ҳужжатлар кредит кўмитаси томонидан қўриб чиқилиб, хусусий корхонага 95 млн. сўм кредит маблағи ажратиб берилиши таъминланди. Бундай мисолларни қўллаб келтириш мумкин.

Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгашининг қарори ижросини таъминлаш мақсадида вилоят ҳокимлиги томонидан ишлаб чиқилган дастурга кўра, 113 та қишлоқ аҳоли пунктларига жами 565 та янги тадбиркорлик объектларини ташкил этиш режалаштирилган. Ана шу мақсадларга жами 73,4 млрд. сўм, шундан фуқароларнинг шахсий маблағи ҳисобига 26,4 млрд. сўм, банк кредитлари ҳисобига 47 млрд. сўм маблағлар сарфланиб, 3666 та иш ўринлари яратилиши кўзланган.

Бундан ташқари, куйи прокурорларга топшириқ берилиб, уларга назорат фаолиятларида ҳудудларидаги ҳар бир қишлоқ ва маҳаллаларга бориб, мавжуд тадбиркорлик тузилмалари вакиллари билан яқиндан танишиб, уларга ҳуқуқий ва амалий ёрдам бериш билан чекланиб қолмасдан, янгидан тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш истагида бўлган фуқароларни аниқлаб, ҳар бир қишлоқдан камиди 5 тадан тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказишда, тадбиркорлик фаолиятини бошлаш, иш ўринлари яратиш, микрокредитлар олишларида амалий ёрдам кўрсатиш топширилди.

Ҳозирда ушбу фаолият тизимли асосда давом эттирилмоқда.

— **"Ёшлар — келажагимиз" шиори мамлакатимизда ҳақиқий маънода ўз икбодини топиб келмоқда. Муносиб ворисларни тарбиялаш ишига мамлакатимизда катта эътибор берилмоқда. Худудда вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш борасида амалга ошириб**

келинаётган ишларга тўхталиб ўтсангиз?

— Албатта, ўз келажаги учун қайғурадиган ҳар бир маданиятли миллат бугун улғайиб келаётган авлодга катта эътибор қаратади. Мамлакатимизда ҳам ёшларга гамхўрлик кўрсатиш масаласи давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан ҳисобланади.

Вилоятимизда ҳам ёш авлод таълим-тарбиясига катта эътибор бериб келинмоқда. Худуд аҳолисининг салкам 40 фоизини вояга етмаганлар ташкил этади. Улар 264 та мактабгача тарбия муассасаси, 532 та умумтаълим мактаби, 85 та касб-ҳунар коллежи ва академик лицейларда таълим-тарбия олмақдалар.

Шунингдек, кам таъминланган ва ногирон болаларга мўлжалланган 7 та махсус ва санатория типидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернатлар, Урганч шаҳридаги "Болалар уйи", Хива шаҳридаги "Меҳрибонлик уйи" ҳамда Урганч туманидаги "Оилавий болалар уйи"да ота-она қаровисиз қолган болалар тарбияланмоқда. Вояга етмаганларнинг соғлигини сақлашга қаратилган профилактика тадбирлари мунтазам ўтказиб келинади. 14 ёшгача бўлган болаларнинг бариш тўлиқ тиббий кўриқдан ўтказилди. Ҳар хил касалликлар аниқланган болаларни даволаш бўйича ота-оналари билан ҳамкорликда иш олиб берилиши натижасида уларнинг 99,1 фоизи соғломлаштирилди.

Ногирон болаларни ижтимоий реабилитация қилиш ва уларга таълим-тарбия беришга алоҳида эътибор қаратилиб, 7836 нафар вояга етмаган ногиронлардан 4890 нафари таълим-тарбия олмақда. Шулардан 1377 нафари махсус мактаб ва санатория типидаги ихтисослаштирилган интернатларда ҳамда 827 нафари яққа ҳолда уйларида ўқитилмоқда.

Ногирон болаларга нафақа тайинлаш қонунда белгиланган тартибда амалга оширилиб, ўтган давр мобайнида ҳисобда турган ногирон болаларга 7642,3 млн. сўмдан ортиқ нафақа пуллари тўланди.

Вояга етмаганларга таълим-тарбия бериш, соғломлаштириш, улар томонидан ҳуқуқбузарликлар ва жиноятлар содир қилинишини ҳамда улар орасида зўравонлик ва ахлоқсизлик тарғиб этилишининг олдини олиш борасида тадбирлар дастури ижро этилмоқда. Вояга етмаганларнинг жамиятдаги ижтимоий мослашувига зарур шарт-шароитларни яратиш, назоратсиз юрган ва қаровисиз қолган вояга етмаганларга хизмат қиладиган 40 ўринли "Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш маркази" ташкил этилди. Ушбу мақсадда маҳаллий бюджет ҳамда ҳомийлар маблағлари ҳисобидан 215 млн. сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Мазкур маскан болаларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатилиши, уларнинг таълим олишлари ва спорт машғулоти ўтказишлари учун замонавий компьютер технологиялари, асбоб-

ускуналар, спорт анжомлари билан жиҳозланди.

Вилоят прокуратураси органлари томонидан мутахассисларни жалб қилган ҳолда ўтказилаётган текширишларда ажратилган бюджет маблағларининг айрим ҳолларда мақсадсиз сарфланиши, ўзлаштириш ва талон-торож қилишлар аниқланиб, тегишли прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилмоқда.

Жумладан, Ҳазорасп туман халқ таълими бўлимига қарашли 1-сон болалар ва ўсмирлар спорт мактаби директори Х.Рўзметов мансаб маквеини суиистеъмол қилиш йўли билан таълим даргоҳида ишламаган 16 нафар ходимлар номига жами 176 млн. сўм бюджет маблағларини ёзиб, ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилган.

Шунингдек, таълим муассасалари томонидан аттестация ўтказиш, педагог ва раҳбар кадрларга малака тоифаси бериш Республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази ваколатига ўтказилган бўлса-да, Урганч туман халқ таълими бўлими мансабдор шахслари 2005-2010 йиллар давомида мансаб ваколати доирасидан четга чиқиб, тарификация рўйхати ва штат жадалига услубчиларнинг малака тоифасини ошириб қиритганлиги оқибатида 10,2 млн. сўм бюджет маблағи иш ҳақига қўшиб тўланиб, давлат манфаатларига кўп миқдорда зарар етказилган.

Барча ҳолатлар юзасидан жиноят ишлари кўзгатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилиб, суд томонидан айбланувчиларнинг жавобгарлик масаласи ҳал этилди.

— **Одам савдосида пайдо этилган қисқа фурсатда жиноят бўлиб, бутун инсониятни ўйлантирадиган муаммага айланди. Мамлакатимизда ҳам одам савдосида жиноятга қарши курашиш ва унинг оқибатларини бартараф этиш борасида самарали ишлар олиб борилаётган. Бу борада Хоразм вилоятини ҳамда амалга оширилаётган ишларга тўхталиб ўтсангиз?**

— Албатта, ушбу жиноий қилмиш қисқа фурсатда пайдо бўлиб, глобал муаммага айланди. Республикамизда "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилиниб, ушбу иллатни бартараф қилиш, унинг оқибатларини минималлаштириш, энг асосийси, унинг олдини олиш борасида кенг кўламли тадбирлар амалга ошириб келинмоқда.

Вилоятда одам савдосига қарши курашиш борасида амалга оширилган ишлар, ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг олдини олиш, уларни содир этган шахсларни фош этиш, жиноят ишларининг тергов ва жазо муқаррарлигини таъминлаш масалалари вилоят ҳудудий комиссиясининг доимий фаолият кўрсатувчи ишчи гуруҳи томонидан мутахассислар жалб қилинган ҳолда мунтазам равишда ўрганиб келинмоқда.

Тўсиқ бўлолмайди

Мен турмушга чиқмоқчи бўлган йигит қинда эҳтиётсизлик туфайли жиноят содир қилиб, қамалиб қолди. Шунга қарамасдан мен унга турмушга чиқмоқчиман.

Бир адвокатдан маслаҳат олганимда, у қамоқда бўлса ҳам никоҳни расмийлаштириш мумкин деди. Шу тўғрими? Бунинг учун нима қилиш керак?

Людмила Зерявцева, Навоий шаҳри

Жазони ижро этиш муассасасида жазо ўтаётган шахс билан никоҳдан ўтиш мумкин. Бундай никоҳни қайд этиш шу муассаса жойлашган ҳудуддаги ФХДЭ органи томонидан амалга оширилади.

Бунинг учун сиз никоҳга кириш ҳақидаги махсус шаклдаги аризонанинг ўзингизга тааллуқли бўлган қисмини тўлдириб, ўзингиз доимий яшаётган ёки жазони ижро этиш муассасаси жойлашган ҳудуддаги ФХДЭ органига топширасиз. ФХДЭ органи аризада келтирилган маълумотларни ариза берувчининг шахсини тасдиқловчи ҳужжат билан солиштирилади, аризада қайд этилган маълумотларнинг тўғрилигини ва аризачининг имзосини тасдиқлайди ва унга аризани қайтарди. Шундан сўнг бу аризани маҳкумга бериш учун жазони ижро этиш муассасаси маъмуриятига топширасиз.

Ариза олинганидан кейин жазони ижро этиш муассасаси маъмурияти уни Фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш қоидалари талабига мувофиқ тарзда тегишли қисмини тўлдириб, уларнинг ҳақиқийлигини ва имзосини тасдиқлайди ва аризани жазони ижро этиш муассасаси жойлашган маъмур ҳудуддаги ФХДЭ органига юборди.

Агар маҳкумининг шахсий йиғмажидида унинг оилавий ахволи тўғрисида маълумотлар тўлиқ бўлмаса, кам ёки ноаниқ бўлса, у ҳолда жазони ижро этиш муассасаси маъмурияти бу маълумотларни тегишли ташкилотлар ва муассасалар орқали талаб қилиб олиш ёки аниқлаш чораларини кўради.

Никоҳни қайд этиш ФХДЭ органи билан келишилган ҳолда жазони ижро этиш муассасаси маъмурияти томонидан белги-ланган бинода никоҳга кирувчиларнинг иштирокида амалга оширилади ва никоҳланувчиларга никоҳ қайд этилганлиги ҳақида гувоҳнома берилади.

Мен касалхонада бош ҳамшира бўлиб ишлайман. Айрим ходимларимиз гоҳида зиммаларига юклатилган вазифани лозим даражада бажаришмайди. Шундай ҳолатга уларга жазо қўлаймиз. Лекин эшитишимча, қайсибир қонуннинг 100-моддаси бўйича интизомни бузган ходимга жарима қўлаш мумкин экан. Шу тўғрими?

Маҳфуза Абдурашидова, Тошкент шаҳри

Интизомий жазо қачон қўлланилади?

Интизомни бузган ходимга нисбатан интизомий жазо қўлаш Меҳнат кодексининг 181-моддасига мувофиқ амалга оширилади. Унга кўра, ходимга меҳнат интизомини бузганлиги учун иш берувчи қуйидаги интизомий жазо чораларини қўлашга ҳақли:

- 1) хайфсан;
- 2) ўртача ойлик иш ҳақининг ўттиз фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима.

Ички меҳнат тартиби қоидаларида ходимга ўртача ойлик иш ҳақининг эллик фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима солиш ҳоллари ҳам назарда тутилган бўлиши мумкин.

- 3) меҳнат шартномасини бекор қилиш.

Ушбу моддада назарда тутилган интизомий жазо чораларини қўлаш мумкин эмас.

Сиз тилга олаётган 100-модда юқоридаги 181-модда-

нинг 3-бандига тўғри келади. Агар мазкур банд бўйича интизомий жазо қўлланиладиган бўлса, унда меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга тўғри келади.

Бунинг учун ходим ўз меҳнат вазифаларини мунтазам равишда ёки бир марта қўпол равишда бузган бўлиши лозим.

Меҳнат вазифаларини бузиш деганда ходим меҳнат интизомини бузганлиги учун интизомий ёки моддий жавобгарликка тортилган ёхуд унга нисбатан меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилган таъсир чоралари қўлланилган кундан эътиборан бир йил мобайнида ходим томонидан такроран интизомга хилоф ноҳўя ҳаракат содир қилиниши меҳнат вазифаларини мунтазам равишда бузиш ҳисобланади.

Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бир марта қўпол равишда бузганлиги учун у билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишга олиб келиши мумкин бўлган ҳолатларга қуйидагилар кирди:

- ички меҳнат тартиби қоидалари;
- корхона мулкдори билан корхона раҳбари ўртасида тузилган меҳнат шартномаси;
- айрим тоифадаги ходимларга нисбатан қўлланиладиган интизом ҳақидаги низома ва усталар билан белгиланади.

Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бузиши қўпол тусга эгалиги ёки эга эмаслиги ҳар бир муайян ҳолда содир қилинган ноҳўя ҳаракатнинг оғир-енгиллигига ҳамда бундай ҳолат туфайли келиб чиққан ёки келиб чиқиши мумкин бўлган оқибатларга қараб ҳал этилади.

Ҳеч тушунолмайман

Мен ўн беш йилдан бери талбиркорлик билан шуғулланаман. Тўғрисиини айтганда, даромад олиш учун гоҳида ютсам, гоҳида ютаъман. Шунинг учун баъзи пайларда шартнома тузган шериклар билан судлашишга ҳам борамиз. Ана шу ўн беш йил ичида икки марта ҳўжалик судига қатнашдим. Қизиги шундаки, орадан ҳеч қанча вақт ўтмасдан туриб, ҳўжалик судига берилган иккита аризани кўриб чиқиш учун тўланмаган тўлов қиймати турлича бўлди. Бундай тўловнинг аниқ миқдори борми?

Шокир Маннопов, Янгийўл тумани

Ҳўжалик судларига бериладиган даъво аризаларидан ва ҳўжалик судининг қарорларини қайта кўриб чиқиш ҳақидаги аризаларидан ундирилмаган давлат боқининг аниқ миқдори бор. Лекин у Республикадаги энг кам иш ҳақининг ўзгариши ва тақдим этилаётган давонинг предмети га боғлиқ бўлади. Масалан, мулккий тусдаги даъво аризаларидан даъво баҳоси бир миллион сўмгача бўлганда даъво баҳосининг 3 фоизи миқдорда, лекин энг кам ойлик иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда, бир миллион сўмдан 10 миллион сўмгача бўлганда эса, даъво баҳосининг 2 фоизи миқдорда ундирилади.

Ёки, агар даъво мулкка оид бўлмаган тусга эга бўлса, шунингдек, корхоналар ва бир-

лашмаларнинг юқори турувчи органларининг ақларини тўла ёки қисман ҳақиқий эмас деб эътироф этиш ҳақидаги аризаларидан, шунингдек, жамоа ҳўжаликларининг, хусусий корхоналар, қўшма корхоналар ва мулкчиликнинг турли шакллари га асосланган Ўзбекистон Республикаси ва бошқа давлатлар ташкилотлари халқаро бирлашмаларининг мулкка оид бўлган даъво аризаларидан энг кам ойлик иш ҳақидан келиб чиқиб белгиланади. Масалан, банкротлик тўғрисида иш кўзга тиш ҳақидаги аризалардан энг кам ойлик иш ҳақининг 20 баравари миқдорда, ҳўжалик шартномаларини тузиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш вақтида келиб чиқувчи низолар бўйича даъво аризаларидан эса энг кам ойлик иш ҳақининг 10 баравари миқдорда бож ундирилади.

Ўтган йил бир танишим билан талбиркорликни бошлаган эдик. Вақт ўтиб, у мендан қарз бўлиб қолди. Ўзаро муносабатларимиз қонуний расмийлаштирилган эди. Шу сабабли суд менинг фойдамга қарор чиқариб берди. Танишим бунга эътироз билдирмади ҳам. Лекин қарзни тўлашга келганда ҳеч нарсага йўқатганим баҳона қилаётти. Суд ижрочилари ҳам унинг ундирилган мулкки йўқ дейишарди. Бундай бўлса, ундирувчи қарздорнинг йиғи га қаратинглар десам, мумкин эмас дейишти. Шу тўғрими? Уктамо Носиров, Денов тумани

Агар бу уй мулк ҳуқуқи асосида қарздорга тегишли бўлса-да, лекин у унинг умумий мулкдаги ягона уйи (квартираси) ҳисобланса ва қарздор ҳамда (ёки) унинг оила аъзолари унда доимий равишда яшаб келаётган бўлса ундирувчи бундай уйга қаратиб бўлмайди. Ижро ҳужжатида ундирувчи мазкур уйга (квар-

Уйини олиб бўлмайди

тирага) қаратиш назарда тутилган ёхуд ушбу мол-мулк мажбурият бўйича гаров нарсаи бўлган ҳоллар бундан мустасно.

"Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида"ги Қонунини 52-моддаси талабига кўра, ундирувчи ёки суд ижросининг аризасига кўра, ундирув суд томонидан қарздорнинг ягона уйига (квартирасига) ёхуд уй ҳудудидаги алоҳида турган биного ёки уйнинг муайян қисмига, агар суд уйни (квартирани), шу жумладан, унга туташ ҳудудни қисмларга бўлиш мумкин, қарздор тасарруфидан қолган қисми эса қарздор ва унинг оила аъзолари нормал турмуш кечириши учун етарли деб топган тақдирда қаратилиши мумкин.

Хато такрорланмасин дейман-да!

Мен 1978 йил туғилганман. Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномамда исми хато ёзилган ва бунга ҳеч ким эътибор қилмаган. Бу хато паспорт олишимда ҳам такрорланган. Аммо бу ҳолат фарзандларимга ҳам такрорланишини, яъни уларга ота исмини беришга хато ёзилишини хоҳламайман. Бунинг учун нима қилса бўлади?

Зафар Камолов, Томди тумани

Бундай ҳолатда ё сиз ўз исмингизни ўзгартиришингиз ёки фарзандингизга турилганлиги ҳақида гувоҳнома олишда ота исмини тўғрилаб ёздирингиз мумкин.

Бирок, ФХДЭ органида боланинг отаси ҳақидаги маълумотлар турилганлик ҳақида далолатнома ёзуви ва гувоҳномадаги ёзувлар шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар асосида ўзгартиришсиз ёзилади.

Агарда, сиз ўз исмингизни ўзгартиришни истасангиз ва шу вақтда ўн олти ёшга тўлмаган фарзандларингиз бўлса, унда уларнинг ҳам турилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларидаги ота исми албатта ўзгартирилишига сабаб бўлади.

Ҳомийларнинг имтиёзи

Мен спорт мактабига мураббий бўлиб ишлайман. Болаларни спортга янада кенгроқ жалб этиш мақсадида замонавий спорт инвентарлари сотиб олмақчимиз. Бюджет ташкилоти бўлмаганимиз учун бу ишга турли корхона ва ташкилотларнинг ҳомийлик ёрдамларидан фойдаланмоқчи эдик. Эшитишимча, ҳомийлик ёрдами кўрсатган корхоналарга солиқ солишга катта имтиёз берилар экан. Шунга қаран бисак бўлади?

Нуриддин Қосимов, Оҳангарон тумани

Бунинг учун Солиқ кодексининг 159-моддасини ўрганиб чиқиш kifoya қилади. Унда, юридик шахсларнинг солиқ солинадиган фойдаси экология, соғломлаштириш ва хайрия жамғармаларига, маданият, соғлиқни сақлаш, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, жисмоний тарбия ва спорт муассасаларига, таълим муассасаларига, маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига бериладиган бадаллар, ҳомийлик ва хайрия тарихидаги маблағлар суммасига қамайтирилади, деб кўрсатилган.

ҲУҚУҚИЙ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзингизни қизиқтирган ҳуқуққ оид саволларингиз бўлса бизга мурожаат қилинг. Уларга тажрибали ҳуқуқшунослар жавоб беради. Саволларингизни «Ҳуқуқ» газетасининг «info@huquq-gazeta.uz»

электрон почтаси орқали юборишингиз ёки

(8-371) 233-26-62 телефони орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Мен бошқа давлатга ишлаш мақсадида кетиш олдидан номимдаги уй билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиб туриш учун ўртоғимга ишончнома берган эдим. Лекин ишончномани қанча вақтга берганимни эслолмаётман. Ўртоғимни ҳам топомайман. Айтингчи, ишончнома қанча вақтдан кейин бекор бўлиши мумкин?

Даврон Маҳмудов, Бобод тумани

Эсдан чиққан ишончнома

Фуқаролик кодексининг 139-моддаси талаби бўйича, ишончнома кўпи билан уч йил муддатга берилиши мумкин. Агар ишончномада муддат кўрсатилган бўлмаса, у берилган кундан бошлаб бир йил мобайнида ўз кучини сақлайди. Ишончноманинг берилган куни кўрсатилмаган бўлса, у ҳақиқий ҳисобланмайди.

Нотариус томонидан тасдиқланиб, Ўзбекистон Республикасидан ташқарида ҳаракатларини амалга оширишга мўлжалланган, амал қилиш муддати кўрсатилмаган ишончнома уни берган шахс томонидан бекор қилинганча ўз кучини сақлайди.

Саволларга Республика Бош прокуратураси бошқарма прокурори Аҳдам МАМАТАЛИЕВ жавоб берди

2011 йил — «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили»

Иқтисодий тараққиёт таянчи

Мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантириш, аҳолини иш билан таъминлаш, халқимиз турмуш фаровонлигини оширишда тадбиркорлик субъектлари, жумладан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари муҳим ўрин тутали. Айтиш мумкинки, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодий тараққиёт таянчларидан бирига айланиб бормоқда.

Навоий вилоят прокуратураси органлари томонидан ҳам тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш, текширишларни янада қисқартириш, улар тақдим этадиган ҳисобот тизимини такомиллаштиришга доир Президент Фармонлари ва Қарорлари ижросининг таъминлини юзасидан назорат тадбирлари мунтазам ўтказиб келинмоқда.

Ўтган 2010 йилда вилоят прокуратураси органларининг аралашуви билан 36 нафар тадбиркорга тижорат банкларидан 438 млн. 280 минг сўм миқдордаги кредитлар олиб берилиши, 90 нафарига банклардан 114 млн. 155 минг сўм миқдорда нақд пул олиб берилиши таъминланиб, 16 нафар фуқаронинг тадбиркорлик фаолиятини бошлаши учун рўйхатдан ўтиши ва гувоҳнома олишида амалий ёрдам кўрсатилди, жами 142 нафар тадбиркорнинг ҳуқуқлари тикланди.

2010 йилда тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва унинг кафолатлари тўғрисидаги қонунчилик ижроси юзасидан вилоят прокуратураси органлари томонидан 11 мартаба назорат тадбирлари ўтказилган. Унга кўра, 21 та қонунчилик ҳужжатларга протест келтирилиб, 9 та тақдимнома киритилиб, 37 нафар шахсга қонунбузилишига йўл қўймаслик тўғрисида оғохлантирув эълон қилиниб, 22 нафар шахс интизомий, 5 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилган ва жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 3 та жиноят ишлари кўзга тилган.

Жорий йилнинг ўтган даврида эса 32 нафар тадбиркорларга тижорат банкларидан 503 млн. сўм миқдордаги кредит ва 20 нафарига 34 млн. 978 минг сўм миқдорда нақд пул олиб берилиб, 18 нафар фуқаронинг тадбиркорлик фаолиятини бошлаши учун рўйхатдан ўтиб, гувоҳнома олишида, 2 нафарига бинони ижарага олиб беришда, 5 нафарига рухсатнома берувчи ҳужжатларни олишида, 4 нафарига муҳандислик коммуникацияларга улашишда, 2 нафарига савдо терминали олишида, 1 нафарига 0,50 га. ер олишида, 2 нафарига хомашё маҳсулотлари ва ёқилғи олишида, 16 нафарига бошқа масалаларда амалий ёрдамлар кўрсатилди ва 127 нафар тадбиркорларнинг ҳуқуқлари тикланди.

2010 йилда ўтказилган назорат тадбирлари жараёнида қатор туман ва шаҳар ҳокимликлари томонидан фуқароларнинг ва тадбиркорлик субъектларининг савдо

объектлари қурилишига ер ажратиш ёки қурилиши эгаллик ҳуқуқини бериш тўғрисидаги ариза ва мурожаатларни кўриб чиқишда "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни талаблари бузилишига йўл қўйилиб, уларнинг тадбиркорлик фаолиятини бошлашига тўсиқ бўлаётганлиги аниқланди.

Жумладан, Қонимех шаҳарчаси, Кузембаев кўчасида яшовчи фуқаро Т.Саламовнинг дўкон қуриш учун ажратилган ерга рухсат беришни сўраб, Ахунбабаев кўчасида яшовчи фуқаро Э.Жайнарованинг унга тегишли ошхонани кенгайтириш учун қўшимча ер ажратиш ва қурилишга рухсат беришни сўраб ёзган аризаларига туман меъмори Д.Хайруллаев томонидан белгиланган муддатдан кечикиб жавоб берилган.

Шу каби, Кармана тумани "Фарход" кўрғонда яшовчи фуқаро Н.Бўстоновнинг сутни қайта ишлаш корхонаси қуришга ер участкаси ажратиш тўғрисидаги туман ҳокими номига ёзган аризаси 2010 йил 22 апрелда қайд қилиниб, кўриб чиқиш учун туман бош меъмори Қ.Мухаммадуловага топширилган. Аммо муаллифга тақлиф лойиҳаси тайёрланиб хулоса олиш учун вилоят ер танлаш ва ажратиш доимий комиссиясига юборилганлиги мазмунида жавоб йўллаш билан чекланилиб, аризани кўриб чиқиш муддати бузилган.

Ўрганишлар натижасига кўра, туман (шаҳар) ҳокимликларининг масъул ходимлари га нисбатан прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди.

Бундан ташқари, ўтказилган назорат тадбирлари давомида фуқароларнинг тадбиркорлик фаолиятини бошлашига тўсиқ бўлган шахсларга нисбатан жиноят иши кўзга тилди.

Жумладан, Кармана тумани архитектура ва қурилиш бошқармасида муҳандис-конструктор лавозимида ишлаб келган З.Ҳақимов хизмат юзасидан ўзига берилган ваколатлар бўйича фуқароларнинг унга билдираётган ишончидан савдо гаразли мақсадларда фойдаланиб, савдо дўкони қуриш ниятида юрган фуқаро С.Эшмуродовга 1 млн. сўм пул эвазига Маликработ кўрғони ҳудудида жойлашган "Деҳқон бозори" ҳудудидан савдо дўкони қуришга 24 кв.м жой ажратишга ваъда бериб, ундан 500 минг сўм пулни фибрибарлик йўли билан олган.

Шундан сўнг, З.Ҳақимов ўзи томонидан содир этилган жиноятни яшириш мақсадида

Равшан ИБРАГИМОВ,
Навоий вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

фуқаро С.Эшмуродовга гўёки берган ваъдасини бажаргандек кўрсатиб, туман ҳокими қарорининг иловасини компьютер техника воситалари ёрдамида қалбақлаштириб, унга савдо дўконлари учун ер ажратилган шахслар рўйхатида бўлмаган фуқаро С.Эшмуродовнинг номи кириштириб, С.Эшмуродовга тақдим этган. С.Эшмуродов ўзининг алданганлигини билмагани ҳолда "Деҳқон бозори" ҳудудидан қонунчилик равишида иккита савдо дўкони қурган. Вилоят прокуратураси томонидан З.Ҳақимовга нисбатан ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят иши кўзга тилиб, айблов хулосаси билан судга юборилган.

Шунингдек, Навоий шаҳар ДСИ ходимлари А.Эрмаков ва Ф.Насроллаев ўзаро жиноий тил бириктириб фуқаро Ш.Джуревдан унга тегишли бўлган "Хатири савдо" хусусий корхонасини тугатиш ва солиқларни чиқармаслик, эвазига 100 минг сўмни пора тариқасида олаётганларида ушланиб, суднинг ҳукми билан уларга нисбатан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Худди шундай, фуқаро Т.Эгамов давлат тижорат "Халқ банки" Навоий вилоят филиали Кармана бўлимида кредит бўлими бошлиғи лавозимида ишлаб келиб, жиноий шериғи, бўлим етакчи мутахассиси Б.Қаҳқоров билан бирга яққа тадбиркор С.Муратовга 10 млн. сўм кредит бериш эвазига ундан 700 минг сўм пулни пора тариқасида оладан кўзга тилди, суд томонидан жазонинг муқаррарлиги таъминланди.

2011 йилнинг ўтган даврида ишонч телефонлари тадбиркорлик субъектларидан жами 109 та мурожаатлар келиб тушган бўлиб, асосан банкдан кредит олиш, банкдан нақд пул олиш, рўйхатдан ўтиш, бинони ижарага олиб бериш, муҳандислик коммуникацияларга улашиш, савдо терминали олиш, ер олиш, хомашё маҳсулотлари ва

ёқилғи олиш ва бошқа масалаларда амалий ёрдамлар бериш тўғрисидаги мурожаатларни ташкил қилди.

Ишонч телефонлари га келиб тушган мурожаатлар зудлик билан кўриб чиқилиб, тадбиркорлик субъектларига амалий ёрдамлар кўрсатилди.

Хусусан, Кармана туманидаги "Школа Брусчат" хусусий корхонаси раҳбари А.Латилов Кармана туман прокуратурасида ўрнатилган ишонч телефонига кўнғироқ қилиб, қурилиш материаллари савдоси билан шуғулланиш учун банкдан кредит олишига амалий ёрдам беришни сўраб мурожаат қилган. Мазкур мурожаат туман прокуратураси томонидан кўриб чиқилиб, ДТ «Халқ банки» вилоят бошқармасидан 40 млн. сўм миқдорда кредит олиб берилиши таъминланган.

Шунингдек, Навоий шаҳар прокуратураси томонидан 2010 йилнинг ноябрь ойида ишонч телефонига мурожаат қилган фуқаролар Г.Мамадиёрова, Ш.Ҳайдаров, Ф.Раҳимбаев ва Д.Қурбоновларга яққа тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилиши ва гувоҳномалар олиб берилишида амалий ёрдам берилган.

Бундан ташқари, ишонч телефонлари орқали берилган мурожаатларни кўриб чиқиш давомида тадбиркорлик субъектлари фаолиятига тўсиқлик қилиш ҳолатлари юзасидан айбдор шахсларга нисбатан жиноят ишлари кўзга тилган.

Мисол учун, Қонимех туманидаги 12 нафар коллеж битирувчилари 2010 йил 12 декабрда ишонч телефонига кўнғироқ қилиб, кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида микрокредит олиш учун вилоят Савдо-саноат палатаси ҳудудий бошқармасининг Қонимех туман Ахборот-маслаҳат марказига ҳужжат топширганликларини, марказ директори Н.Нарбекова уларнинг ҳар

бирдан "кредит олиш учун йиғилиши лозим бўлган ҳужжатларнинг харажати учун кераклигини" ваъда қилиб фибрибарлик йўли билан уларнинг ҳар биридан 105 минг сўмдан пул олиб, кредит маблағи бермаётганлиги ва олган пулларини қайтармаганлигини баён қилган.

Мазкур ҳолат туман прокуратураси томонидан ўрганилиб, Ахборот-маслаҳат маркази директори Н.Нарбековдан кредит олишда амалий ёрдам беришни ваъда қилиб олган жами 1 млн. 260 минг сўм маблағни 12 нафар коллеж битирувчиларига ундириб берилиши таъминланди ва мазкур ҳолат юзасидан Н.Нарбековга нисбатан ЖКнинг тегишли моддаси билан жиноят иши кўзга тилди, суд томонидан жазонинг муқаррарлиги таъминланган.

Ўтказилган назорат тадбирлари ва ўрганишларда, маҳаллий ҳокимликлар томонидан тадбиркорларнинг иқтисодий эркинлигини чеклаш билан боғлиқ қарорларни қабул қилиш каби ҳолатларга йўл қўйилганлиги ҳам аниқланди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 53-моддаси ҳамда Республика Президентининг 2005 йил 14 июндаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони талабларига кўра улар фаолиятига ҳар қандай аралашувлар тақиқлаб қўйилган.

Мазкур йўналишларда жорий "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" да ҳам доимий равишда назорат тадбирлари амалга оширилиб, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари вилоят прокуратураси органлари томонидан ҳимоя қилинади.

Қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш

Қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш ва уни ҳуқуқий тартибга солишни самардорлигини ошириш қонун ижодкорлиги фаолиятида муҳим ўрин тутadi. Гарчи мустақиллик йилларида қишлоқ хўжалигига оид бир қатор қонунлар, Президент Фармонлари ва Қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган бўлса-да, қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш ва давлат томонидан тартибга солишни устувор ҳуқуқий асосларини ишлаб чиқиш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг "Қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги Қонунини қабул қилишнинг айнаи фурсати етди дейишга тўлиқ асослар мавжуд.

Ушбу қонун лойиҳасининг асосий мақсади — қишлоқ хўжалиги соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат. Қонун лойиҳасини ривожланган давлатлар тажрибасини инобатга олиб ҳамда ҳуқуқий тартибга солишни соҳалаштириш ва модернизациялаш эҳтиёжидан келиб чиқиб қабул қилиш айнаи мудоаодир.

Энг аввало, шунини таъкидлаш лозимки, БМТ экспертларининг баҳолашича, 2010 йилда Ўзбекистонда реал янги ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари 8 фоизни ташкил этган. Бу минтақада максимал кўрсаткич ҳисобланади. БМТ таҳлилчиларининг таҳминига кўра, Ўзбекистоннинг иқтисодий ўсиш суръатлари 2011-2012 йилларда МДҲда энг юқори даражада бири ҳисобланиб, жорий йилда 7, 2012 йилда 8 фоизга етди. Бундай иқтисодий ўсиш суръатларида қишлоқ хўжалигининг улуши ҳам салмоқли эканлигини таъкидлаш жоиз.

Дарҳақиқат, озиқ-овқат маҳсулотларининг асосий қисми қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқарилади. Ҳозирги пайтда озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёж тобора ортмоқда. Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш глобал муаммолардан бўлиб ҳисобланади. Жаҳон озиқ-овқат дастури маълумотига кўра, айнаи пайтда дунёнинг 80 та мамлакатда 73 миллион киши озиқ-овқатдан ёрдам кўрсатилишига муҳтож бўлиб турибди.

БМТ маълумотларида ер юзи аҳолисининг 1 миллиарддан кўпроги оч-наҳор кун кечираётгани таъкидланади. Хар йили дунё бўйлаб минглаб гектар майдонлардаги унмодор ерлар ҳамма камайиб бормоқда. Қуроқчилик, шўрланиш, чўлғаниш ва бошқа бир қатор иқтисодий ҳамда экологик сабаб ва омиллар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳосилдорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ривожланган давлатлар жорий йилда ҳориждан озиқ-овқат харид қилишига 2010 йилдагига нисбатан 10 фоиз кўп маблаг сарфлаши кўтилмоқда. Бошқача қилиб айтганда, озиқ-овқат импорти учун сарфланган қутилётган маблаг 400 миллиард долларга етиши мумкин. Сўнгги 50 йилдан бери қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ҳамма ўсгани ҳолда агробизнес услубларининг ўзгармай қолиши нафақат майда фермерларга, балки атроф-муҳит ва экологик барқарорлик ҳамда мисли кўрилган даражада путур етказди. Айнакча, охириги 40 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришда антропоген технологияларнинг қўлланиши оқибатида сайёрамиздаги унмодор ерларнинг учдан бир қисми ярқоқсиз аҳволга келиб қолди. Шунинг учун ҳам аграр соҳани ислоҳ қилиш, уни замонавий, зарарсиз технологиялар билан таъминлаш барча мамлакатлар олдига турган долзарб вазифалардан бирига айланди. Шу боис мамлакатимизда қишлоқ хўжалигини

модернизация қилиш борасида кўрилаётган амалий чоралар ўз натижасини бергани ҳолда уни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашнинг давлат сиёсати даражасига кўтарилиши соҳани ислоҳ қилишнинг муҳим омили бўлиб хизмат қилмоқда.

Маълумки, дунёнинг аксарият мамлакатларида қишлоқ хўжалиги давлат иқтисодиётининг асосий негизи бўлиб ҳисобланади. Жаҳон савдо ташкилотининг маълумотига кўра, 50 дан ортик ривожланган давлатлар экспортининг 1/3 қисмини қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ташкил қилади. Ундан ташқари, яна 40 та ривожланган давлатлар экспортдан келадиган даромадининг тенг ярми айнаи қишлоқ хўжалигидан олинган даромаддан иборатдир. Нафақат ривожланган давлатлар, балки бир қатор ривожланган давлатларда ҳам қишлоқ хўжалиги иқтисодий ўсишнинг асосини ташкил қилади. Хусусан, Европа Иттифоқи (27 давлат) умумий ҳудудининг 91 фоизини қишлоқ ерлари ташкил қилиб, аҳолисининг 56 фоизи қишлоқларда яшайди. Европа Иттифоқи дунёнинг энг йирик қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорти ҳамда импорт қилувчилар қаторига кирadi.

Европа Иттифоқи ҳудудида қишлоқ ва агросаноат тараққиётининг янги босқичи 1999 йил 26 июнда қабул қилинган Европа Кенгашининг 1257/1999-сонли "Қишлоқ тараққиётини тўғрисида"ги регламенти ҳамда 2005 йилда қабул қилинган ва 2007 йил 1 январда кучга кирган янги таҳрирдаги "Қишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантириш тўғрисида"ги 1698/2005-сонли қарори билан бошланади. Ушбу янги қонун ҳужжатлари Европа Иттифоқига аъзо давлатларнинг умумий иқтисодий ривожланишида қишлоқ хўжалигининг улушини янада оширишни, айнакча, қишлоқ хўжалиги самардорлигига эришишга қаратилган янги бошқарув механизмларини ишлаб чиқиш ҳамда бу соҳага инновацион технологияларни жалб қилишни кўзда тулади.

Сўнгги йилларда Европа Иттифоқи мамлакатларида фермерларни қўллаб-қувватлаш ҳамда фермер хўжаликлари фаолиятини хар жиҳатдан тараққиётини ҳамда эътибор кучайтирилган. Европа Кенгаши томонидан қабул қилинаётган қарорлар, резолюциялар ва бошқа қонун ҳужжатларида ифодаланганидек, аграр соҳанинг энг муҳим бўлаги ҳисобланмиш фермер хўжаликлари нафақат давлат миқёсида, балки бутун Европа Иттифоқи миқёсида иқтисодиётнинг диверсификациясини таъминлашда асосий истиқболли йўналиш бўлиши мумкин. Мисол тариқасида Лизбон ва Гёттенбург стратегияларида белгилаб қўйилган нормаларга кўра, фермерларга куйидаги қўмақлар ҳамда имтиёзлар берилди: ёш фермерларни молиявий рағбат-

лантириш орқали хусусий фермер хўжаликлари ташкил қилишга қўмақлаш; янги фермерларга фермерлик ва хўжалик юриштининг янги шакллари ва механизмларини ўргатиш; нафақадаги фермерларнинг ижтимоий таъминотини яхшилаш; фермер тасарруфидидаги бинолар, иш қуроллари ва техника воситаларини модернизация қилиш; фермерларга Европа Иттифоқи талабларини бажаришда қўмақлаш (яъни, фойда кўриш билан бир қаторда атроф-муҳит зарарланишининг олдини олиш, ҳайвонлар хавфсизлигини таъминлаш, ҳамият саломатлигига таъсир қилувчи ҳаракатлардан тийилиш); фермерларни озиқ-овқат маҳсулотларига ишлов бериш механизмлари ва техник асбоб-ускуналар билан таъминлаш орқали улар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаб, фермерлар даромадининг ошишига эришиш; фермерлар маҳсулотларини сифати ва рақобатбардорлигини ошириш ҳамда жаҳон бозорига эркин иштирокини таъминлаш; тоғли ҳудудлардаги фермерлар фаолиятига қўмақлаш; қишлоқларда ижтимоий ҳамда иқтисодий шароитни тубдан яхшилаш.

Маълумки, мамлакатимиз аҳолисининг аксарият қисми қишлоқ жойларида яшайди, умумий ишлабдиқилганнинг ярми эса айнаи аграр секторда хизмат қилади. Агарда статистик рақамларга мурожаат қилсак, республикамизда ялпи ички маҳсулот таркибидида хусусий секторнинг улушига ҳисса кўмишида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг салкам 1/3 қисми айнаи шу сектор ҳиссасига тўғри келади. 2010 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш 2009 йилдагига нисбатан 6,8 фоизга, 2000 йилга нисбатан эса 1,8 баробар ошган. Мамлакатимизда 2010 йилда 6,952 млн тонна бугдой, 3,442 тонна пахта етиштирилган. Давлатимиз томонидан кўрсатилаётган айнаи шундай эътибор ва амалий ёрдам тўғрисида 2003 йилдаги нисбатан 4,9, ғалла ҳосилдорлиги эса 9,5 центнерга кўпайди.

Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари, саноятни эса ҳам ашё билан таъминлашнинг асосий манбаи бўлиб ҳисобланади. Қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишбодий ўзгаришлар, биринчидан, қишлоқ аҳолисининг турмуш тарзини, моддий фаровонлигини яхшилашга таъсир қилиш билан узвий боғлиқ бўлса, иккинчидан, қишлоқда яшовчи меҳнатга яроқли аҳоли, айнакча, қишлоқ хотин-қизларини ва ёшларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш, шу тариқа аҳолининг реал даромадларини ошириш, шароитлар асосида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш билан шуғулланувчиларга меҳнат дафтарчаларини очиб ҳамда уларнинг белгиланган ёшга етганда нафақа олиш ҳуқуқини таъминлашга эришга қаратилган ижтимоий аҳамиятга ҳам эга бўлади.

Фермер хўжалиklarининг аҳолини иш билан таъминлаш, қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришдаги аҳамияти орттиб бормоқда. Бугунги кунда юртимизда фаолият юритаётган 80 миңдан зиёд фермер хўжаликларида 1,5 миллион киши меҳнат қилаяпти. Истеъмол бо-

зоридида озиқ-овқат маҳсулотларининг 90 фоизи айнаи шу соҳа ҳиссасига тўғри келаяпти.

Шу мақсадда ривожланган давлатларнинг қонунчилик тажрибасини инобатга олиб, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги қонун ҳужжатларини унификация қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг "Қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги Қонунини қабул қилиш лозим. Бошқача қилиб айтганда, мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги қонун ҳужжатлари ривожига тармоқда амалга оширилаётган модернизация жараёнларидан ортда қолмоқда.

Бир қатор хорижий давлатларда қишлоқ хўжалигининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда махсус қонунлар ишлаб чиқилган. Хусусан, Америка Қўшма Штатларининг "Қишлоқ хўжалигини тартибга солиш тўғрисида"ги Қонунини 1933 йилда қабул қилинган. Францияда "Аграр кодекс ва қишлоқ хўжалиги ориентацияси ҳақида"ги Қонунлар Францияда қишлоқ хўжалигининг хартияси ҳисобланади. Туркияда 1984 йилда қабул қилинган "Аграр ва қишлоқ хўжалик ислоти тўғрисида"ги Қонун, Латвияда 2001 йилда қабул қилинган "Қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги ҳамда Россия Федерациясининг 2006 йилдаги "Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида"ги, Қирғизистон Республикасининг "Қирғизистон Республикасининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида"ги, Германиянинг "Германияда қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги (1955 йил), Венгриянинг "Аграр секторини давлат томонидан тартибга солиш тўғрисида"ги (1990 йил), Швейцариянинг "Қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги (1951 йил), Канада давлатининг "Қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни мўтадиллаштириш тўғрисида"ги (1956 йил) ва "Фермер хўжалиklarининг даромадларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги (1991 йил), "Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бозори тўғрисида"ги (1970 йил) Қонунлари шулар жумласидандир.

Қишлоқ хўжалигидаги тадбиркорлик субъектлари фаолиятига оид қонун ҳужжатлари ва амалиёт таҳлилининг қўрсатишича, уларда аграр тармоқ доирасида вужудга келадиган ижтимоий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш етарли даражада ўз ифодасини топмаган. Ўзбекистон Республикасининг қишлоқ хўжалиги иқтисодининг устувор тармоғи эканлигини инобатга олиб, бу соҳадаги қонунлар шакл ва мазмун жиҳатдан такомиллаштирилиши лозим. Шу сабабли қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг устувор қонунлари камраб оладиган махсус "Ўзбекистон Республикасининг қишлоқ хўжалиги тўғрисида"ги Қонунини қабул қилиш объектив заруриятдир.

Қонун лойиҳасида давлат қишлоқ хўжалик сиёсатининг асосий мақсади ва принциплари, асосий йўналишлари ва уни амалга ошириш чоралари, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш Давлат дастури ва уни амалга ошириш ҳамда натижа-си бўйича ҳисобот, қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат ахборот таъминоти тизимини мустақамлаш зарур. Шунингдек, унда Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ваколатлари, Ўзбекистон Республикасининг Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ваколатлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари

Шухрат РЎЗИНАЗАРОВ,
юридик фанлари доктори,
профессор

ваколатлари, қишлоқ хўжалик товар ишлаб чиқарувчилар ассоциациясининг давлат органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг давлат қишлоқ хўжалиги сиёсатини шакллантириш ва реализация қилишдаги иштироки, қишлоқ хўжалиги корхоналари фаолиятини давлат томонидан назорат қилишнинг ҳуқуқий асослари ифода этиш лозим. Шунингдек, унда давлат баҳо сиёсати, қишлоқ хўжалиги товарлари бозорини тартибга солиш, қишлоқ хўжалиги товари сифати, экспорти, импорти, қишлоқ хўжалигида ички тармоқ ва тармоқлараро кооперациясини ташкил этиш тартиби ва шартлари, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳуқуқий шакллари белгилаш керак.

Маълумки, қишлоқ хўжалигида илм-фан ютуқларидан фойдаланишнинг аҳамияти тобора ортмоқда. Шу боис, қонун лойиҳасида қишлоқ хўжалигини илмий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш, қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчиларнинг илмий-тадқиқот ва тажриба конструкторлик ишларида ҳамда инновация ишланмалари таркибидида иштироки, қишлоқ хўжалиги соҳасида илмий маҳсулотни реализация қилиш тартибига оид нормалар ҳам ўрин олиши зарур. Бундан ташқари, қонунчилик техникаси нуқтаи назаридан, қонун лойиҳасида низоларни ҳал қилиш, қишлоқ хўжалиги тўғрисидаги қонунларни бузганили учун жавобгарлик, қонун ҳужжатларини ушбу қонунга мувофиқлаштириш, маъзур қонуннинг кучга кириши кабилар назарда тутилиши лозим.

Ушбу қонун лойиҳаси қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш соҳасидаги энг устувор қонун бўлганили сабабли унда бошқа муҳим қонунлар ҳам муайян изчилликда ўзининг ифодасини топиши лозим. Энг муҳими, маъзур қонун лойиҳаси қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва модернизация қилишнинг давлат ижтимоий-иқтисодий сиёсатини амалга ошириши, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни, саноятни қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлашга қаратилган тизимлаштирилган ҳуқуқий нормаларни ўзиди мустақамлаштириди.

Маъзур қонун лойиҳасини бир неча омиларга асосланиб таъсирлаб бериш мумкин. Биринчидан, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва модернизация қилишнинг давлат сиёсатининг устувор йўналишларини белгилайди. Иккинчидан, қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилар ҳуқуқ ва манфаатлари ишончли ҳимоя қилиниши кафолатини янада кучайтиради. Тўртинчидан, аҳолининг қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришнинг ҳуқуқий асосларини ўзиди давлат этади. Бешинчидан, давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб бериш борасидаги Давлат дастурларининг ижросини таъминлашда устувор ҳуқуқий база бўлиб хизмат қилади.

Шайтон васвасаси

Жиноят жой танламас экан. Шахрисабзда содир этилган муҳши бир жиноят бу маскан шаънига кичкинагина бўлса-да, доғ туширгандек бўлди (тўнғиз тумшугини ботириб сув ичгани билан дарё бўлганмайди, деган нақл ҳам бор).

Жумакул РАЖАБОВ,
журналист

Ота-онаси яхши-ёмон кунларимизда яраб қолар, бемор кунларимизда бизга асқотар деб, Аброр (исм-шарифлар ўзгартирилган)нинг Шахрисабз тиббиёт коллежига кириб ўқишини исташди. У коллежга кириб ўқиб, уни битирди ҳам. Аммо ихтисослиги бўйича иш тополмай, ёлланма ишчи сифатида пул топиш учун одамларнинг уйини таъмирлаб юрди. Коллежда ўқиб юрган пайтида ўзининг курсдоши — Шахрисабз тумани Ўртақўрғон қишлоғилик Ойбахор исмили кизга кўнгли қўйди. Ойбахорнинг ҳам кўнгли унда эди. Иккаласи ахду паймон қилишди. Уларнинг ўртасидаги муносабатлардан ота-оналари ҳам хабар топишди ва ниятлари жиддий бўлганига учун 2006 йилнинг 7 сентябрийда икки ёшни унаштириб қўйишди. Бироқ кудалар томонидаги баъзи бир объектив ва субъектив сабабларга кўра, тўй муддати чўзилаверди. Устига-устак Аброрнинг Россияга ишга кетган акиси вафот этди. Мусулмончилиқда марҳумнинг азаси ташланмагунча тўйни ўтказиш нокулай. Хуллас, хашпаш дегунча орадан икки йил ўтди. Ана шу муддат ичида унаштирилган икки ёш хоҳлаган пайтида, хоҳлаган жойларида учрашиб юришди. Эҳтимол, кимдир эътироз билдирар — нимаси ёмон деб. Ёш, нимаси яхши? Энди воқеалар ривожидан бироз тин олаёлик. Урф-одатларимизга кўра, унаштирилганларнинг куппакундуз кунлари бир-бирларига кўриниш беришлари уят саналган. Бўлгуси қайнотаси ёки қайнонасига кўча-кўйда ногаҳон рўбарў келиб қолган куёв бўлмиш ора-олдига қарамай қочган. Афсуски, Аброр билан Ойбахорнинг ота-оналари уларни ўз ихтиёрларига ташлаб қўйишди. Бўлгуси куёв хоҳлаган пайтида қайнотасининг уйига "таширф" буюрадиган, бўлажақ келин ҳам Аброрларникига бемалол кириб-чиқадиган одат чиқарди. Бу ҳолат кизнинг миллий менталитетимизга тўғри келмайди. Ёшлар унаштирилган бўлсалар-да, улар ҳали бир-бирларига номаҳрам, никоҳ ўқитилмаган, деб айтадиган бирорта мард топилмади. Кимдир бу фикримизга ҳам эътироз билдирар. Лекин ҳақиқатдаги миллий удум ва ўзбекон кадриятга амал қилганида эди, эҳтимол, куйидаги фожиали воқеа рўй бермасмиди.

2008 йилнинг март ойи. Ойбахор тўсатдан касал бўлиб қолди. Иштаҳаси йўқ, еган овқатини қайт қилади. Онаси уни туман марказидаги диагностика бўлимига текшириришга олиб борди. Шифокорлар Ойбахорнинг ҳомилдорлигини айтишди. Шунда кудандаларнинг пайтавасига курт тушди. Энди тўйни тезлаштирмасак бўлмайди деб, 2008 йилнинг 24 июлида тўй қилишга келишиб олишди.

Тўйдан икки hafta олдин Аброр Ойбахорга телефон қилиб, туман бозори олдидаги чинор тагида кутиб турганини, бозорга кириб, тўй учун керакли нарсаларни биргалликда харид қилишларини

айтди. Учрашишга, Аброр уйда пул қолиб кетибди, олиб чиқайлик деб, Ойбахорни уйига бошлади... Ойбахор уйига келганида онаси кизининг қизарган кўзларидан унинг йиғлаганини пайқади. Сабабини сўраганида, Аброр ишлаган жойидан пул ололмаганини, шунинг учун тўй нарсаларини харид қилмаганликларини айтди.

— Бозорга бормаган бўлсаларинг, икки соатдан буён қаерларда юрибсизлар? — сўради онаси.

— Аброрларнинг уйда эдим, — бамайхотир жавоб берди Ойбахор.

2008 йилнинг 15 июлида Аброр Ойбахорга яна телефон қилиб, туман марказидаги Араббон бозорига боришларини айтди. Икковлари учрашган, Аброр Ойбахорни яна уйига олиб борди. Иккаласи ўтиришди, гурунглашишди ва... ўрганган кўнгли — ичаётган ошларига яна шайтон оғу солди.

— Аброр, хомилам катталашиб бораёпти, тўйни тезлаштирсак, демоқчиман, — деди Ойбахор маъюс оҳангда.

— Тўй мен айтган кунни бўлади, — деди Аброр.

— Йўқ, — жahl билан жавоб қайтарди Ойбахор, — тўй мен айтган кунни бўлади. Агар сиз тўй қилмасангиз, қорнимдаги боламнинг отаси мен айтган кунни тўй қилади.

— Нима дединг? — Бу гапдан Аброрнинг кўз олди қоронгулашиб кетгандек бўлди. Жahl келганида ақл кетади, — Нима дединг? Яна бир қайтар! — Шундай деб у Ойбахорга ташланди. Ойбахор ҳали холатда меҳмонхона томонга қочди. Аброр унга етиб олди ва тарсаки туширди. Қизнинг боши деворга тегиб ёрилди. Инсонийлик қиёфасини йўқотган Аброр ожиз ва нотавон жайронга ташланган ваҳший бўридек ҳушидан кетган Ойбахорни бўғар, жahl устиде у бира-тўла икки инсоннинг умрига зомин бўлаётганини тасаввур ҳам қилмас эди.

Ойбахор жон таслим қилганидан кейин Аброр ўзига келди, лекин унда кеч бўлган эди. Нима қиламан энди? Апил-тапил қизнинг қулоғи, бармоғи ва бўйнидаги қимматбаҳо тақинчоклар ҳамда кўл телефонини олиб, чўнтағига солди. Жасадни судраб, ҳовли тўридаги молхонага олиб борди ва чуқур қазиб, жанозасиз, тило-ватсиз қўмди. Қилгиликни қилиб қўйган қотил ҳеч нарса бўлмагандек, Ойбахорни "излаб" қайнотасиникига борди...

Хуллас, ўз оёғи билан чиқиб кетган Ойбахор қудуққа ташланган тошдек дом-дарак-

сиз йўқолди. Телефони ўчирилган. Ойбахорнинг ўзи ҳам телефон қилмади. Шунда Ойбахорнинг онаси милицияга бориб аҳволни тушунтирди. Шу вақтгача ўз қизларининг шаъни ва орияти учун қай-гурмаган ота-онадаги гурур энди уйғонди чоғи, туман ички ишлар бўлимига ёзма равишда ариза беришни раво кўрмадилар. Чиқмаган жондан умид (лекин жон қижиб бўлганини улар ҳали билишмас эди) — Ойбахор бориши мумкин бўлган жойларнинг ҳаммасига қўнғирок қилишди. Бироқ ҳеч ким уни кўрди, демади.

Шу тарика орадан икки йил ўтди. Қариндош-уруғларининг Ойбахорни сўраб-суриштирмаган жойлари қолмади. Тошкент шаҳрига ҳам бориб келишди, қўйинки, фол ҳам очирди. Ана шу вақт ичида Аброр бирор марта ҳам Ойбахорнинг ота-онасидан кўнгли сўраб бормади. Аксинча, уларнинг ўзлари уни сўраб борганларида уйда бўла туриб, яшириниб олди. Бу эса илк марта Аброрга нисбатан уларда шубҳа уйғонишига сабаб бўлди.

Хуқуқ-тартибот идоралари ходимлари томонидан Аброр терговга чақиртирилиб, сўроқ қилинди. Савол-жавоблар асосида нимагадир Аброрнинг гаплари қовушмас, у нимадандир ҳадиксирар эди. Сир очилиб қолишдан чўчиган Аброр яна бир муҳдиси ишни режалаштирди. У 2010 йилнинг 1 июнь кечаси жасад қумилган жойни қайтадан қазиб, у ердан сўякларни биттадан териб олди ва уларни газ горелкасида қўйиб, кул бўлгунга қадар ёқиб ташлади. Гапнинг индаллоси, қилинч қирқ ёрадиган Шахрисабз тумани прокуратураси катта терговчиси Умид Жаҳонгировнинг саяъ-ҳаракати билан Аброрнинг қилмиши фош этилди.

Суд жараёнининг хулоса қисмида Аброр Тошпўлатовнинг хатти-ҳаракатида жиноятни енгилаштиришдан ҳеч қандай сабаб йўқлиги эътироз фотилди ва у Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 134-моддаси, 164-моддаси 2-қисми "в" банди ва 97-моддасининг 2-қисми "б", "в", "ж", "и", "о" бандларига асосан айбдор деб топилиб, узоқ муддатга озолиқдан маҳрум этилди.

Биз бу мақола билан жабрланганларнинг ярасига туз сепмоқчи эмасмиз, балки бу яранинг бошқа жойдан қайтиб чиқмаслигини истаймиз, холос. Бунинг учун фарзандларимиз тақдирига бефарқ бўлмаслигимиз, уларнинг ҳар бир босган қадамидан оғоҳ бўлмоғимиз лозим.

Инсонни маънавий комилликка етакловчи восита унинг забонидир. Шунинг учун ҳам шармисиз сўзларни айтмоқ ва одамни беқадар қимоқ энг катта гуноҳлардан саналади. Минг афсуски, кўчаларда, жамоат жойларида бир-бирларини бўлмағур сўзлар билан ҳақоратлаш, айниқса, ёшлар орасида кўп учрайди. Улардаги такаббурилик, виқор, кибр ва қўполикни кўриб ёқа ушлайсан. "Ё тавба, булар қандай фарзандлар, қайси жойда тарбия олган экан", дея ўйлаб қолсан, киши.

«Сўзимдан англа ўзимни...»

Дала-қирни сел, одам-зотни эсаёмон гап бузади, дейишади. Одатдаги кунларнинг бирини қоровулбозорлик Фируз Фафуров забонига эрк берганди, таъбирини еди.

Беш нафар ўртоқ ошхонада улфатчилик қилиб ўтиришаркан, баланд овозда ноҳўя сўзларни айтишдан орлинимас, шу ердаги фуқаролар тинчлигини бузишга тандидан ҳам хижолат тортишмасди. Пивохўрлик қилиб ўтирган йигитларнинг оғзидан бодди кириб, шоди чиқарди. Шоввозларнинг маданиятсизлиги, жамоат тартибини бузётгани икки стол нарида овқатланиб ўтирган ички ишлар ходимларининг эътиборидан четда қолмади. Улар йигитларнинг олдига бориб, хатти-ҳаракатларини танқид қилиб, уялтирган бўлишди.

Йигитлардан жинзақилиги янада авж олди.

— Сен қимсан ўзи, менга ақл ўргатадиган?

— Нима фарқи бор? Бу ер жамоат жойи, тилни ёлғаш керак, ука, — деди ходимлардан бири унинг попугини пайсайтирмоқчи бўлиб.

Аммо Фируз тап тортмай, орган ходимлари билан тортиша-тортиша кўчага чиқди. Унинг тартибга қақираётган-

Хумоюн САИДЖОНОВ,
Қоровулбозор туман прокурорининг катта ёрдамчиси
Шахло БАКОВЕВА,
журналист

ларга итоат этгиси келмасди. Ичкилик таъсирида ҳаволаниб кетган йигит охири погонли ходимга ташланди.

Безори Ф.Фафуров хуқуқ-тартибот идорасига келтирилди.

Суд ҳукмига кўра унга тегишли тартибда жазо белгиланди.

Донишманд Кайковус "Қобуснома" асарига ўғли Гилоншоҳга шундай насихат қилади: "Агар комил инсон бўлмоқ истасанг, фахш (ифлос) сўзлар айтмоқдан парhez қилгил".

Демокчи бўлганимиз, фарзандларимизни ширин қаломли, гўзал ахлоқли қилиб тарбиялайлик, ўзидан каттани хурмат қилишни ўргатайлик. Акс ҳолда уларнинг тарбиясизлиги маломатга олиб келиши аниқ.

"Сўзимдан англа ўзимни..." дейилганидек, турмушимиз рисоладагидек кечиши учун биз катталар ҳам аввало айтадиган гапимиз гўзал бўлиши кераклигини унутмайлик ва шу билан ёшларга ибрат бўлайлик.

Ишонч телефонлари

Маҳаллий давлат ҳокимияти, назорат қилувчи ва лицензия берувчи органлар томонидан тадбиркорлик субъектларига рухсатномалар бериш, тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш, қурилишга рухсат бериш, кадастр орқали расмийлаштириш ва бинолар ижараси учун тўлов миқдорини белгилашда қонунбузилиш, бюрократик тўсиқликлар ва сансалорликларга йўл қўйилган тақдирда, Сиз тадбиркорлар ўз хуқуқларингизни ҳимоя қилиш учун Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютга оид жиноятларга ва жинорий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар прокуратураларининг қуйидаги "Ишонч телефони" рақамларига ёки «007» қисқа рақамига қўнғирок қилишингиз мумкин.

№	Прократура органлари	Ишонч телефонлари
1.	Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси	Код: 8371 232-43-91 232-45-40
2.	Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги СВОЖДЛКК Департаменти	Код: 8371 233-84-20
3.	Андижон вилоят прокуратураси	Код: 8374 224-06-09
4.	Бухоро вилоят прокуратураси	Код: 8365 223-74-79
5.	Жиззах вилоят прокуратураси	Код: 8372 226-09-62
6.	Қашқадарь вилоят прокуратураси	Код: 8375 221-07-82
7.	Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси	Код: 8361 222-26-39
8.	Навоий вилоят прокуратураси	Код: 8436 225-07-17
9.	Наманган вилоят прокуратураси	Код: 8369 226-23-02
10.	Самарқанд вилоят прокуратураси	Код: 8366 235-07-34
11.	Сирдарё вилоят прокуратураси	Код: 8367 223-38-22
12.	Сурхондарё вилоят прокуратураси	Код: 8376 223-20-36
13.	Тошкент шаҳар прокуратураси	Код: 8371 271-12-26
14.	Тошкент вилоят прокуратураси	Код: 8371 277-76-18
15.	Фарғона вилоят прокуратураси	Код: 8373 224-04-80
16.	Хоразм вилоят прокуратураси	Код: 8362 227-45-71

Бундан ташқари, фуқароларнинг илтимос ва мурожаатларини кундулик навбатчилик асосида қабул қилиш бўйича барча туман-шаҳар прокуратураларида ишонч телефонлари ташкил этилган.

Сизнинг хуқуқ ва қонуний манфаатларингиз тезкорлик билан ҳимоя қилиниши таъминланади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси

Оқ халатли «савдогар»лар

Фарзанд — умримиз давомчиси. Оналик бахтига муяссар бўлган аёл боласи учун дунёнинг неки азоблари бўлса барчасига чилаб беради. Фақат унинг нурийдасига шикаст етмасга бўлгани... Бу таъриф болани дунёга келтирган барча оналарга тааллуқли эмас. Ҳайрон бўлиб, кўнгангиздан "Нега?" деган савол кечдими? Ҳайят тафсилоти билан танишсангиз, бизнинг фикримизга сиз ҳам шубҳасиз, қўйиласиз.

Иккинчи изоҳимиз — тирноқча зор муштипар аёл нигоҳидаги мунг, дастурхон атрофидаги таъна-дашномлардан озурда бир жон... Кийин уларга, жуда кийин. Бу азоблардан қутулиш, чақалоқнинг ажабтовур сирли, хушбўй хидидан сархуш — Оналик салтанатига бека бўлиш учун ҳамма нарсага тайёр. (Бундай бахтни истаганлар афсуски, ҳар доим ҳам тўғри йўлни танлашмагани ачинарли).

Ушбу жиноятга бош-қош бўлганлар эса тамоман бошқача тоифа инсонлар. Улар қартада пул даврақашлик қилар бўлса одамийлик, шаън, орномус каби ўзликни белгилайдиган маънавий туйғулардан осонгина воз кечиб кетаядилар. Энг аянчлиси, улар оқ халат сохиблари. Қасамд қилиб унга хиёнат қилган, кимингдир ноҳорлиги, иложсизлиги эвазига ёй бўлиб, шохна яшаш илнжидда жиноят кўчасига кириб қолган, ўзи даволочи бўла туриб, маънавий муолажага муҳтож, қалб кўзи сўқир кимсалар...

Тиббиёт тизимидан амалга оширилаётган ислохотлар самараси ўлароқ Норжон Шукурова Когон шаҳар Халқлар дўстлиги кўчасида аҳолига акушер-гинекологик ихтисослиги бўйича яқка тартибда диагностика, маслаҳат ва консерватив даволаш йўналишида тиббий хизматлар кўрсатадиган хусусий клиника очди. Ававалига хотин-қизлар йўлини аякин, огирини енгил қилиб, сифатли хизмат кўрсатиб келган клиника фаолиятида аста-секин кингирлик бошланди. Шу эгри кадам туфайли даволаш масканидан файз кўтарилишини эса Норжон Шукурова ўз вақтида ағлаб етмади...

Гулнора Умарова — Когон туман тиббиёт бирлашмаси қабулхона бўлими мудир, чақалоқ савдосида кўл-оёғи анча "чаққон" жиний гуруҳ аъзоси. 2010 йилнинг март ойида Гулнорадан наҳот истаб келган Анарага "Болани олиб ташлаш керак, сунъий тугурқ мумкин эмас" — дег катъий фикр билдирган Гулнора Умарованинг нияти пок эмас эди.

Анора Бақоева жиний гуруҳнинг яна бир "корчолан"и Насиба Пулатова яшайдиган Пиридастир кўчасидаги хонадонлардан бирига келтирилди. Вақти-соати келиб Анарани тўлғоқ тутганда Когон ту-

ман тиббиёт бирлашмаси статист ҳамшираси Махбуба Раҳимова билан биргаликда уй шароитида аёлни тугдиришди. Қонунга хилоф тарзда она ва боланинг ҳаётини хавф остига қўйиб, бу муолажани амалга оширган ҳамширалар эндигина дунёга келган чақалоққа харидор излай бошлашди. Фарзандини сотувга қўйган, жиноятчиларга шерик бўлаётган Анара эса онасининг меҳрини кўмсаб, чинқириб йиғлаётган чақалоққа берафқ нигоҳ ташлаб қўйди, холос. Чунки бу бола гуноҳлар хосиласи, уни бағрига босса, тамом...

Бир арқонга боғланган қабиҳ мақсад ўз ечимини излаганча ижросини топиб боравериши жиноят кўламини ҳам, жиноятчилар сонини ҳам кўпайтираётган эди.

«Паррандачилик» қишлоқ врачлик пункти мудираси Муҳаррам Файзуллаева Махбуба Раҳимованинг сотиладиган ўғил бола борлиги ҳақидаги хабаридан хушёр торди. «Сараёндаги Санобар Қурбоновага бола керак эди».

Муҳаррам Файзуллаева безовта ташманиб, бу дунё, бу олабўжи одамларнинг хатти-ҳаракатларини тушуниб ҳам етмаётган чақалоқни фонендоскоп аппарати билан ашитиб кўрди. «Соғлом!» Врачнинг бу қатъий фикри билан оналикка даъвогар С.Қурбонова чақалоқни қўлига олмоқчи бўлди.

— Йў-қ, йўқ... Қўйинг, ҳали нарҳини келишмадик-ку, опа, — деди «савдо»нинг бошида турган Насиба Пулатова.

— Қанча сўрайсиз?

— Икки миллион тўрт юз минг.

— Бироз арзонроқ қилинг, қўлимиз калта эди...

— Ахир қартошка ёки пиёз сотиб олмайсиз-ку, тавба? — деди юзини буриб Насиба. Бироз ўйлаб тургач, яна қўшиб қўйди. — Майли, сиз ҳам бу даргоҳдан ноумид кетманг. Бир миллион етти юз минг сўм.

Келишувдан сўнг пуллар М.Раҳимова орқали жиний гуруҳ ўртасида эғаллаб турган «лавозим»га қараб тақсимланди. Энди чақалоққа тегишли хужжатларни расмийлаштириш ишлари бошланди. Жиноят буҳоро, Когон шаҳарлари, Жондор тумани худудларидан Навоий вилоятининг Қизилтепа тумани томон ўрмалади. С.Раҳимованинг

гўё 2010 йил 1 май куни Қизилтепа тумани туғруқхонасида кўзи ёриди. 3 май куни № 556 серияли, № 564 рақамли туғилганлик ҳақидаги сохта хужжат тайёрланди.

«Она бўлдим», дея чақалоқни бағрига босган Санобарнинг қувончи узоққа сўзилмади. Бола жиддий касаллик билан дунёга келган эди.

Анора Бақоева туққан, савдоси қайтган чақалоққа бу гал харидор топиш қийин кечмади. Бола асраб олишни истаган инсонлар анчагина экан. Чақалоқ сотилиши ҳақидаги хабар Когон туман тиббиёт бирлашмасининг иккинчи босқич чақалоқларга қараш бўлими ординатори Мавжуда Қурбонова-ни ҳам ҳайратга солмади. Чақалоқни сотиш — одам савдоси, жиноят эканлигини ўйлаб, бош қотиришдан кўра харидор топиб пул ишлаб қолиш фикри устун келди. Яна бир оқ халат сохиби ҳам пул илнжидда ҳаракатга тушиб қолди. Жондор туман марказий поликлиникаси репродуктив саломатлик маркази акушер-гинеколог Фарход Аҳмедовга қўнғироқ қилди.

— Бир вақтлар қайсидир қариндошингизга...

— Чақалоқ бор десангиз-чи?!

— Ҳа, шунақа. Келиб кўринглар, нарҳини келишангизлар...

Мунира Ҳожиева Фарход Аҳмедовдан эшитган «хушxabар»ни тегишли кишиларга етказди.

Аслида 25 апрелда туғилиб, 3 майда расмийлаштирилган, касаллиги туфайли «бозордан қайтган» чақалоқ деновлик Дирабо Манглиевага 2 миллион 300 минг сўмга сотилди. Бу гал ҳам жиноятга шерик врач боланинг соғломлигига

кафолат берди. Бу нима?! Билимсизлики ёки маънавий савзликми? Балки бошқача ном билан аташ мумкин бўлган қабиҳликми?!

Чақалоқ «савдо»си қизгин тус олди. Бирни хомилдор аёл изласа, бошқаси болага харидор топади. Қўли чаққон, оёғи эпчил, гапни ўрнига қўйиб гап-пира оладиган, тили бир қулоч гуруҳ аъзоларидан бири сохта хужжатларни расмийлаштиради. Ҳаммасининг миёсида бир фикр: «Чақалоқдан менга қанча улуш ажратилар экан?»

Телефон кўнғирогидан хушёр тортган Норжон Шукурова Гулноранинг кўнғироқдек овозидан хушxabар борлигини сезди.

— Водийлик «клиент» бор. Насимий дўхтиринг танишларин экан.

— Олиб келинг. Биласиз, бироз пулга муҳтожлигим бор, — деди ҳеч иккиланмай Норжон Шукурова.

2010 йил 13 апрель куни қизининг боласидан киши билмас қутулишини режалаштирган аёл буви бўлди. Аммо у чақалоқни буҳоролик чақалоқ-фурушларга қолдириб, қизи билан водийга қайтди.

Жиний гуруҳнинг фаол аъзолари яна ишга киришишди. Белгиланган «структура» асосида қизалоқ янги ота-онасига сотиб юборилди. Когон шаҳар Халқлар дўстлиги кўчасидаги «чақалоқ савдоси» ташкиллаштирилган хонадонлар гўё одам сотиладиган бозорчага айланган эди.

Манзура Ашурова Буҳоро туман тиббиёт бирлашмасида ишлайди. Шу тиббиёт масканининг кўп тармоқли поликлиникаси акушер-гинеколог Дилфуза Аҳмедованинг «таклиф»и билан қабул қилган «клиент»ни уйда тугдириб, бир кеча «меҳмон» қилганида чақалоқни сотиб пул ишлашни ўйлади-ю, бироқ она-боланинг соғлиги, тиббий шароит, дори-дармонлар етарли бўлмаган ҳолатда тиббий ёрдамга эҳтиёж сезилса нима қиламан, деган фикр ҳаёлига ҳам келмади. Ҳолбуки, фарзандни дунёга келтириш, тўлғоқ жараёнлари малакали врачлар, тиббиёт мутахассислари назорати остида ҳам қанчалик оғир ва машаққатли иш эканлигини ҳар биримиз, хусусан жиноятга қўл ураётган врачлар ҳам жуда яхши билишарди.

«Кўза синадиган кун».

Бугун чақалоқ савдоси би-

Эркин АМОНОВ,
Когон шаҳар прокурори ёрдამчиси
Моҳира ШАКАРОВА,
журналист.

лан шуғулланадиган йигирма кишидан иборат жиний гуруҳ аъзолари ўз юмуши билан банд бўлса-да, дилларига хавотир, кўнғилларига гашлик иниб, ичларини нимадир кемираётгандек, тинчлари йўқола бошлади.

Буҳоро шаҳар 3-сонли поликлиника врачлари Саодат Тошева ҳам ўзини Аннаев деб таништирган нотаниш ҳамкасби «қолдириб кетган 200 минг сўм "залол" пулига тикилар, гоҳида қўли ўз-ўзидан пулга уза-тилар экан, "...нега қўрқибман керак? Бир йўла учта савоб ишни бажараялман-ку» дея ўзини-ўзи оқларди. «Бу "савдо"да фарзандсиз ўтаётган бир муштипарнинг бағри тўлиб қолади... Гуноҳи қабирга йўл қўйиб, бемаврид она бўлган қиз, бир йигитнинг орини топтаб бўлса-да, гўшаганда келинлик бахтига мушарраф бўлади... Сотилган чақалоқ она меҳри, ота ардоғига ўсади...»

Гулнора Умарова 2010 йил 18 июнда фарзандли бўлган Ан Маринанинг чақалоғига харидор топилганидан хурсанд бўлди. Савдо пидаги. Уюшган гуруҳ Когон шаҳридаги таниш манзилдан болани янги ота-онасига 3 миллион 800 минг сўмга пуллади. Бироқ, савдога қўйилган чақалоқ айтилган манзилга етиб бормасди. Миллий хавфсизлик хизмати Буҳоро вилоят бошқармаси, вилоят ички ишлар бошқармаси ходимлари томонидан жиноят устида қўлга олинган йигирма кишидан иборат жиний гуруҳнинг қабиҳ кирди-корлари фож этилди.

«Чақалоқлар савдоси» «операцияси»га жиноят ишлари бўйича вилоят суди ҳукми билан нукта қўйилди. Жиноятчилик қилмишларига яраша жазога тортилдилар. Аммо инсонийлик деб аталган ўлчамдан чиқиб кетган, қасбига, қасамдига хиёнат қилган, пул деб оналик, аёллик шаънини топтаган, бахтим тўқис бўлсин дея бахт излаганларни бахтсизлик сари етаклаган бу жиний гуруҳ аъзолари оиласи, фарзандлари, маҳалла-қўй, қавм-қариндошлари олдидаги мулзамликни, виждон азобини панжара ортидаги ҳаёт билан юва олишармикан?

Касофат

Собир ЖАНИЕВ,
Пастдарғом туман прокуратураси терговчиси

— Бунча имилламаса бу арапа, — деди сархуш ошпадардан бири. — Бир кўрсатиб қўймайсанми? — Ҳозир, чангда қолдириб кетаман, — деди Дониёр. Унинг ичкилик тасъирда қараётган бўлган боши вазиятни тўри баҳолай олишга имкон бермасди. Газни босиб, «Дамас»ни қувиб ўтаркан, қарама-қарши томондан келаётган машинанинг йўлига чиқиб кетди. Машиналар тўқнашиб кетди. Орқада келаётган «Дамас» ҳам келиб урилди.

Оқибатда қарама-қарши йўналишда келаётган машина ҳайдовчиси В.Нуралиев воқеа жойида вафот этди. Дониёр ҳушини йўқотди. Унинг машинасидаги ва «Дамас»даги йўловчилар турли тан жароҳати олиб шифохонага ётқизилди.

Ичкилик касофати билан содир бўлган воқеа сабаб Дониёр Тошпўлатов овозликдан маҳрум этилди. У келтирган моддий ва маънавий зарарни қоплаб берди ҳам. Аммо... Аммо биргина хато қатга воқеага сабаб бўлди, бир инсон ҳаётдан қўз юмди, унинг оиласи азиз кишидан айрилди.

Ҳайдовчи йўлга чиқар экан, нафақат ўзи, балки атрофидагиларнинг ҳам хавфсизлигига масъул эканлигини унутмаслиги лозим. Айниқса, ҳайдовчи йўлга ичкилик истеъмол қилиб чиқиши мумкин эмас.

Дониёр Тошпўлатов (исм-фамилиялар ўзгартрилган) яқинда «Жигули» автомашинасини сотиб олган эди. Нимагадир автомобилни ўз номига расмийлаштирмаддан миниб юрарди. Унда на ҳайдовчилик гувоҳномаси, на автомашинанинг техник талони бор эди.

Уша куни кечга экин танишлари Акбар ва Синдор билан кўришиб қолди.

— Э, тойчоқ муборак бўлсин.

— Бундан зўрини мининг, жүра.

— Раҳмат, раҳмат.

— Машинани юварканмиз-да.

— Ювилган эди-ю, майли яна бир ювсақ ювиб-миз-да.

Шу тариқа, ҳазил-хузудлар билан шу атрофдаги ошхонага киришди. Овқат билан ароқ ҳам буюришди. Ахир «бусиз» машинани «ювиб» бўлмайди. Сўзбат қизгандан-қизиди. Орда яна битта ароқ шишаси бўшадди. Ширақайф ошпадар ошхонадан чиқиб машинага ўтиришди.

Дониёр рулни Жума шаҳри томон бурди. Гап билан бўлиб газни босди. Машинаям шамолдек учди. Уларнинг олдида «Дамас» машинаси кетаётган эди.

Йўлидан адашган ҳамқишлоқлар

Қишлоқ мисоли катта бир оила. Ҳамма бир-бирини танийди. Тўй-маъракалардан ҳеч ким беҳабар қолмайди. Давраларда қариялар гапни узокдан бошлаб, ёш-яланларга паҳл-насиҳат қиладилар. Уларга ўз ҳаётий тажрибаларидан келиб чиқиб, қандал яшаш кераклигини ўргатадилар, тўғри йўл кўрсатадилар. Мабодо ёшлардан баъзи бирларининг қалам олиши, юриш-туриши ёқмай қолса бефарқ қараб турмайдилар. Худди ўз фарзандларининг тақдирига ачингандай тавшишга тушиб, ўша йигит ёки қизнинг ота-онасига танбеҳ берадилар. Шу жиҳати билан ҳам қишлоқ юқориди айтганимиздай - аҳил оилани эслатами.

Бундай оиланинг рамзий маънода айтганда ўз "ота"лари бор. Қишлоқ фуқаролари йигини оқсоқоллари, мактаблар директорлари, қишлоқнинг табарор охотон ва оянонлари борки, улар ҳар бир оиланинг турмуш тарзидан воқиф бўлиб, ёшлар тарбияси, қишлоқнинг обрў-эътибори учун ўзларини масъул ҳис этадилар.

Маҳалла — давлат ичидидаги давлат деб бекорга айтилмаган. Мамлакатимизда маҳалла бошқарувига катта эътибор билан қаралмоқда. Маҳалла оқсоқоллари қишлоқ ҳаётига оид кўплаб масалаларни ўз имкониятлари доирасида ҳал қиладилар. Янги ҳаёт қишлоқдаги кўпни қўрган қариялар ҳам ўзларининг ҳаётий тажрибаларини ёшларга ўргатишга ҳаракат қиладилар, албатта. Қишлоқдан ўғри, безори ёки хулқи ёмон кишиларнинг чиқиши орият ҳисобланади. Бироқ шунга қарамай кейинги йилларда Янги ҳаёт қишлоғи ўз фарзандларининг қинғир ишларидан анчагина азият чекмоқда.

"Туркияга бориб, катта пул ишлаб келиш мумкин" деган гап баъзи қишлоқ фуқаролари, хусусан, ёш йигитларнинг жиноят кўчасига кириб кетишларига, яъни қинғир йўллар билан бойлик орттириш иштиёқида хорижий мамлакатларга кетиб қолишларига сабаб бўлмоқда.

"Ерни сув, одамни гап бузди" деганларидек, Абдор Мирзанов ҳам қишлоқдошларининг гапига кириб, "Туркиядан яхши пул ишлаб келиш мумкин" деган овозага ишонганча йўл тадоригини кўра бошлади. Йўл эса узок, Уч давлат худудини босиб ўтиш керак. Қишлоқдошлари чизиб берган "харита"га кўра: Чирокчидан Ташкентга борилади, ундан кейин самолёт билан Озарбайжонга ўтлади. Сўнгра Нахичиван — Игдир ва Анқара.

Рўзгорига тегишли бўлган сигирлардан иккитасини сотиб, пул жамгарам Абдор, 2007 йилнинг 2 сентябрь кuni йўлга чиқди. Ташкент халқаро аэропортдан "Ташкент-Боку"

йўналишига чипта сотиб олди. Самолёт ҳавога кўтарилар экан, ҳали йигирма уч ёшга ҳам тўлмаган йигит хорижий мамлакатда яширинча яшаб, у ердаги емақонлардан бирида идиш-товоқ ювиш билан шугулланишини балки хаёлига ҳам келтирмаган бўлиб, ажаб. Ахир инсон мусофирчиликда бошига қандай савдолар тушишини ҳамиша ҳам англаб етавермайди-да. Ўзга юрт, ўзга одамлар, ўзгача ҳаёт тарзи. Чирокчининг Янги ҳаёти, бепоеён дала-қирлар қаерда-ю, Анқара қаерда.

Катта пул топиш истаги ёш йигитни бамисоли кушдек учириб борарди. Қалб кўри ва билак кучини Ватан сарҳадларини обод қилишга сарфлаш мукддас эли экани шу лаҳзада унинг хаёлидан кўтарилганмиди ёки хориждан доллар ишлаб келиш ҳам эл-юрт учун фойда деб ўйлармиди, нима бўлганда ҳам қўзлаган манзилга ошиқарди. Самолёт Озарбайжон Республикасининг пойтахти Боку шаҳрига кўнди. Абдор бу ердан бошқа самолётга ўтириб, Нахичиван шаҳрига етиб борди.

Мана, ниҳоят, ўзга юрт манзаралари. Игдир вилояти. Абдор энди Туркияда. Мусофирчиликнинг дастлабки кунлари. Туркия давлати чегарачилари унинг паспортга шгамп босиб, мамлакат худудига киритиб юборганларидан кейин у Анқара томон ҳаракатланди. Шаҳарнинг "Кизилрой" туманига-ча автобусда борди ва шу ердаги "Комплекс утантик" ресторанида идиш-товоқ ювувчи бўлиб иш бошлади.

Юзаки қараганда ҳаммаси жойида: иш бор, бошлана бор. Шу билан бирга, унинг юрагиди бутун вужудини титратиб юборувчи кўркүв ҳам бор эди. Абдор ана шу ахволда, ҳар бир шарпадан ҳадиксираб, миришаб формасидаги кишиларнинг кўзига чалинасликка уришиб, тикилибқоқ қараган кишилар нигоҳига дош беролмай бош эгиб яшашга мажбур эди.

Абдор ҳозир таъкидлаганимиздек, ҳар бир шарпадан чўчиб яшарди. Бу ҳолат 2010 йилнинг 20 августига-ча давом

эти. "Қахрамонимиз" бу орада "Ишил нани" ресторанида идиш-товоқ ювувчи бўлиб ишлади. Кунларнинг бирида махсус формадаги кишиларга тўқнаш келди. Туркия давлатининг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органи ходимлари ҳужжат сўраб уни сўроққа тутдилар. Мусофирнинг тиззаси қалтиради. Чунки бу давлат худудига яшашга олиб берувчи ҳеч қандай ҳуқуққа эга эмасди. Туркия давлатидан ўз вақтида чиқиб кетмай, қонунга ҳилоф равишда яширинча яшаётгани учун жавоб беришга тўғри келди.

Абдор қарийб 16 кун махсус жойда сақлаб турилди, сўнгра 2010 йилда 6 сентябрь кuni уни аэропортга олиб бориши ва Истамбулдан Ташкент томон учадиган самолётда Ўзбекистонга жўнатиб юбориши.

Туркиядан депортация қилинган, Абдор Мирзанов Ташкент халқаро аэропортга кўнди. Шаҳар бедарвоза эмас деганларидек бу ерда чегара ходимлари томонидан унинг фуқаролик паспорти кўздан кеңирилганда ИИБ ЧҲК ва ФРБнинг дунёнинг барча мамлакатларига чиқиш учун руҳсат берувчи стикери расмийлаштирилмаганлиги аниқланди ва бу ҳақда тегишли ҳужжатлар расмийлаштириди.

Қинғир ишининг қийғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади. Абдор Мирзанов бунди дастлабки суриштирув ва тергов давомида тушунди.

Суд Абдор Мирзановга нисбатан жазо тайинлашда Ўзбекистон Республикаси қонунларининг инсонпарварлик, одиллик ва жавобгарликнинг муқаррарлиги принципларига қатъий амал қилиб, жазо долатли бўлиши, ҳар бир ҳолатда индивидуал тайинланиши, жиноятнинг хусусияти ва ижтимоий хавфлилик даражаси, айбдорнинг шахси, шунингдек, жазони енгиллаштирувчи ва оғирлаштирувчи ҳолатларни ҳисобга олди.

Абдор илгари судланмаган эди. Суд қилган айбига иқроқлиги, чин кўнғилдан пушаймон бўлиб кечирим сўраши, жиноятнинг ижтимоий хавфлилик даражасини жиддий - камайтурувчи ҳолат сифатида баҳолаб, ЖК 223-моддасининг 1-қисми билан озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди ва жазони манзил-колонияларда ўзатиб белгилаш лозим бўлса-да, юқориди қайд этилган ҳолатларни ҳисобга олиб, судланувчи озодликдан маҳрум қилиш жазосини ўтамас-

дан туриб ҳам унинг хулқини назорат қилиш орқали тузатиш мумкин деган қатъий фикрга келди. Суд ҳайъати ЖКнинг 72-моддасини қўллаб, шартли ҳукм қилиб, синов муддати белгиланиши, синов муддатини ҳукм эълон қилинган кундан бошлаб ҳисоблашни, иш бўйича ашъвий далил деб эътироф этилган фуқаролик паспорти-ни ўзига қайтаришни лозим топди.

Афсуски, Янги ҳаёт қишлоғини тарқ этиб, бой бўлиш ниятида Туркияга кетган фақат Абдорнинг бир ўзи эмасди. 2010 йил сентябрь ойининг ўзиди бирин-кетин яна уч ҳамқишлоқ ўша "харита", ўша йўналиш ва ўша мақсад билан ўзи ватанларини тарқ этдилар. Наҳотки, Ҳардури қишлоқ фуқаролар йигини оқсоқоли, маҳалла-қўй, қишлоқ аҳли ўз фарзандлари тақдирига шу қадар бепарво бўлсалар?

Шу уринда айрим мулоҳазаларни ўртага ташлаш жоиз. Айтмоқчимизки, кунт билан меҳнат қилган одамга яшаш ва рўзгор тебратиш учун ҳамма жойда озми-кўпми имконият бор. Аммо баъзи бировлар бирданига бойиб кетиш илн-жида ўзларини ҳар томонга уриб, оила, бола-чақа ва ёру биродарларидан кечиб хорижий мамлакатларни орзу қилиб қоладилар. Орзуга айб йўқ, албатта, фақат ният холис бўлса бўлса.

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг имкониятлар яратиб берилган. Холис ният билан бошланган бундай иш яхши самаралар бериб, эл-юрт орасида обрў-эътибор топаётган одамлар сафи кун сайин кенгайиб бораётганиги ҳаммага аён. Демак, ишлаша, тер тўкиб меҳнат қилса, бой-бадавлат яшаш мумкин. Энг тўғри йўл — шу.

Узоқдаги қуйруқни орзу қилган янги ҳаётлик фуқаролардан яна бири - Эшмурза Шодиев бу ҳақиқатни анча кеч англади. У ҳам Абдорга ўхшаб қишлоқда тарқалган "узуқуқ" гапларга учиб, бирданига катта пул топиш мақсадида Туркияга отланди. 2007 йил 22 сентябрда авиакассадан Озарбайжонга учадиган самолётга чипта олди. "Ташкент-Боку" йўналиши бўйича қатнайдиغان самолёт ҳавога кўтарилди. Эшмурзининг оиласи, тўрт нафар фарзанди, қўни-қўшнилари ҳаммаси кўз очиб юмгунча фурсат ўтмай узок-узокларда қолиб кетдилар.

Эшмурза ҳам Озарбайжоннинг Нахичиван шаҳридан

Олим ДАВЛАТОВ,
Бош прокуратура бошқарма прокурори

қонунга ҳилоф равишда, белгиланган тартиб-қоидадан бузаётганига парво қилмай, автомобиль транспорти билан Туркиянинг Игдир вилоятига ўтиб олди. Анқарадан автобусда "Балгат" тумани томон йўл олди. Шу тумандаги "Қабоб-хон" деб номланувчи ошхонада идиш-товоқ ювувчи бўлиб ишга ёлланди. Манзиллар бошқа-бошқа бўлса ҳам қишлоқдошларнинг касблари бир эди.

Эшмурза, албатта, ортидан кўз ёш қилиб қолган оиласини ўйлар, отасининг қай томон йўл олганини англамай жавдираб қолган фарзандлари кўз олдидан ўтиб, руҳан эзиларди. Туман мавзелиридан биридаги "Чикуромбор" кўчасидан бошпана топганидан кейин оиласига телефон қилиб, эсон-омон кўзлаган манзилга етиб келганлигини маълум қилди.

...Орадан уч йил ўтди. 2010 йилнинг 28 октябрда уйига, фарзандларининг олдига бориш учун йўлга чиқди. Қани энди у ҳамма ишни қонун доирасида қилган, хорижда ишлаб қайтиш учун махсус руҳсатнома олган ва мана энди юртига тоза виждон билан қайтаётган бўлса. Афсуски, бундай эмас. Эшмурза давлат чегараларини қонунга ҳилоф равишда кесиб ўтмоқда. Бунди унинг ўзи ҳам жуда яхши тушунарди.

Ҳамқишлоғи Абдор Мирзанов каби у ҳам суд олдида айбига тўла иқроқлик билдирди ва қилмишига яраша жазо олди.

Янги ҳаёт қишлоғи фуқаролари Рамазон Фармонов билан Дилмурод Отаёровнинг саргузаштлари ҳам ана шундай яқун топди. Тергов, суд, жазодан кейин Рамазон "Рамили Ишқамбачи лунканта" ресторани коса-товоқ-қошиқларининг шақир-шукурини эслаб оғир хўрсинар, Дилмурод Отаёров эса, "Нарғили" кафе-сининг шовқин-суронини тушида кўриб, кўрқиб уйғонарди.

Уйлаймизки, йўлидан адашган қишлоқдошлар энди қилган хатоларини қайта тақорр-ламайдилар. Биродарлари, таниш-билишларига ўз бошларига тушган кўргуликларни раво кўрмаслик учун "харита" чизиб бермайдилар. Аксинча, чуқур ўқ тортиб, маънодор бош қайчаб, "жиноятга жазо муқаррар" деб қўядилар.

«Aktiv Broker» ДК биржа савдоларига таклиф этади!

2011 йил 16 майда «Ташкент шаҳар Муниципал биржа маркази» МЧЖнинг биржа савдоларига чиқарилаётган давлат корхоналари, объектлари (узлув, мол-мулклари) рўйхати

№	Мулкнинг номи	Асосий шарти	Баланс савдоларининг номи ва манзили	Мулкнинг манзили	Давлат активининг қисқача тавсифи	Мулкнинг бошланғич нархи (сўм)
1	Юнусобод тумани, Эгулик 1-тор кўчаси, 20-уй манзилида жойлашган умумий майдони 1274 кв.метрга тенг бўлган бешта бино ва 1 та ишоот.	"Объект"нинг бошланғич нархига нисбатан камиди 15% фонди миқдориди инвестиция қилиниши ва фойдаланиш шартини учун зарур бўлган янги иш ўринларини ташкил этиш шарти билан. Инвестиция мажбуриятининг баъарилиш муддати 1 (бир) йил.	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Юнусобод тумани, Эгулик 1-тор кўчаси, 20-уй	Бино 2001 йилда ишга туширилган, бино ва ишоотлар майдони 1274,0 кв.м. фундаменти бетон, деворлари гипсдан, ертўласи мажул.	1 500 000 000
Шунингдек, «Ташкент шаҳар Муниципал биржа маркази» МЧЖнинг биржа савдоларига чиқарилаётган давлат корхоналари, объектлари (узлув, мол-мулклари) рўйхати						
1	Чилонзор тумани, Сўғати ота кўчаси, 7-уй манзилида жойлашган умумий майдони 434 кв. метрга тенг бўлган бино қисми	Ташкент шаҳар ҳокимлиги Худудий коммунал фойдаланиш бirlашмаси	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Чилонзор тумани, Сўғати ота кўчаси, 7-уй	Бинонинг умумий ер майдони 955 кв.м. бино ва ишоотлар майдони 494 кв.м. фундаменти ва қарқас бетондан, деворлари гипсдан ва соғибон мажул.	403 045 500
2	Мировод тумани, Саракул кўчаси, 34-уй манзилида жойлашган 4 қаватли бинонинг 1-қаватидидаги умумий майдони 351 кв. метрга тенг бўлган бир қисми	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Мировод тумани, Саракул кўчаси, 34-уй	Бино 1965 йилда ишга туширилган, бино ва ишоотлар майдони 351,0 кв.м. фундаменти бетон, деворлари гипсдан, ертўласи мажул.	362 423 900
3	Яккасарой тумани, Миррахмедов 4-тор кўчасида жойлашган, умумий майдони 107 кв. метрга тенг бўлган бир қаватли бино.	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Яккасарой тумани, Миррахмедов 4-тор кўчаси	Бино 1967 йилда ишга туширилган, бинонинг умумий майдони 107 кв.м., бир қаватли бинонинг фундаменти йўқ, деворлари гипсдан.	89 979 200
4	Мирзо Улутбек тумани, Мирзо Улутбек (Х.Абдуллаев) кўчаси, 71-уй манзилида жойлашган 5 қаватли бинонинг 1-қаватидидаги умумий майдони 28 кв. метрга тенг бўлган бир қисми	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Мирзо Улутбек тумани, Мирзо Улутбек (Х.Абдуллаев) кўчаси, 71-уй	Бино 1967 йилда ишга туширилган, бино ва ишоотлар майдони 28,0 кв.м. фундаменти бетон, деворлари гипсдан, ертўласи мажул.	37 277 200
5	Олмазор тумани, Қорасарой кўчаси, Марказ-22, 103-ўйда жойлашган, 9 қаватли бинонинг 1-қаватидидаги умумий майдони 166 кв. метрга тенг бўлган бир қисми.	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	БФД, Ташкент ш. Мировод тумани . А.Темур шох кўчаси, 14-уй	Ташкент шаҳри, Олмазор тумани, Қорасарой кўчаси, Марказ-22, 103-ўй	Бино 1973 йилда ишга туширилган, бино ва ишоотлар майдони 166,0 кв.м., фундаменти бетон, деворлари бетондан гипсдан, ертўласи мажул.	178 997 200

Кўпичма маълумотлар ва савдолар учун «Aktiv Broker» ДК муножаат қилишиниғи мумкин. Тел. 233-52-45, 233-27-19, Email: aktiv_broker@mail.ru, www.gki.uz, www.gkitorg.uz, Манзил: Ташкент шаҳри, Бўзор кўчаси, 10-у, ҳамда ДМК

«Respublika Mulk-Auksioni» ДК Фаргона вилоят филиали очик аукцион савдоларига таклиф қилади!

1. 2011 йил 11 май куни соат 10:00 дан бошлаб бошлангич баҳосининг ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига Маргилон шаҳри, Н.Холматов кўчаси, 65А-уйда жойлашган «Дўстлик-Маргилон» қўшма корхонаси Низом жамғармасидаги 48 фоз давлат улуши кўйиладиган, бошлангич баҳоси - 174 000 000 сўм.

Ушбу савдо кунда сотилмай қолган давлат улушининг такрорий очик аукцион савдоси 2011 йил 25 май, 8, 29 июнь кунлари сўнг хар ҳафтаининг чоршанба кунлари соат 10:00 да ўтказилади.

2. 2011 йил 10 май куни соат 14:00 дан бошлаб бошлангич баҳосининг ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига «Ўзбектелеком» АК «Фаргона телеком» филиали балансидаги Фаргона шаҳри, Мустақиллик кўчасида жойлашган кўйидаги автотранспорт воситалари кўйилади.

«ГАЗ-5201» 1982 йилда и/ч, д/р 40 490 ЕАА, бошлангич баҳоси 2 197 443 сўм; «ГАЗ-53а» 1970 йилда и/ч, д/р 40 591 ЕАА, бошлангич баҳоси 2 525 757 сўм; «ГАЗ-53а» 1977 йилда и/ч, д/р 40 698 ЕАА, бошлангич баҳоси 2 525 757 сўм; «МАЗ-504» 1970 йилда и/ч, д/р 40 491 ЕАА, бошлангич баҳоси 8 583 753 сўм; «УАЗ-33032» 1990 йилда и/ч, д/р 40 496 ЕАА, бошлангич баҳоси 1 863 286 сўм; «УАЗ-469» 1985 йилда и/ч, д/р 15 АС 074, бошлангич баҳоси 1 260 767 сўм; «КАВЗ-685» 1982 йилда и/ч, д/р 40 711 ЕАА, бошлангич баҳоси 2 065 290 сўм; «ИЖ-2715011» 1982 йилда и/ч, д/р 40 696 ЕАА, бошлангич баҳоси 1 252 924 сўм; «Москвич-412» 1989 йилда и/ч, д/р 40 495 ЕАА, бошлангич баҳоси 924 009 сўм; «ИЖ-21251012» 1978 йилда и/ч, д/р 40 488 ЕАА, бошлангич баҳоси 957 440 сўм; «ГАЗ-31029» 1994 йилда и/ч, д/р 40 395 ЕАА, бошлангич

баҳоси 3 156 195 сўм; «ВАЗ-21063» 1984 йилда и/ч, д/р 40 394 ЕАА, бошлангич баҳоси 688 900 сўм; «ВАЗ-2106» 1993 йилда и/ч, д/р 40 720 ЕАА, бошлангич баҳоси 688 900 сўм; «ИПБ-9371» ярим тиркама 1986 йилда и/ч, д/р 40 1078 ЕАА, бошлангич баҳоси 1 967 727 сўм; «ВАЗ-21061» 1996 йилда и/ч, д/р 40 603 ЕАА, бошлангич баҳоси 688 900 сўм.

Ушбу савдо кунда сотилмай қолган автотранспорт воситаларининг такрорий очик аукцион савдоси 2011 йил 17, 24, 31 май кунлари соат 14:00 да ўтказилади.

Аукцион савдолари Фаргона шаҳри, Ал-Фарғоний кўчаси, 43-уй, 1-қават, 48-хонада бўлиб ўтади. Талабгорлардан аризалар қабул қилиш аукцион савдоси бошланишидан 3 соат олдин тўхта-тилади.

Аукцион савдоларида қатнашиш ис-

тагини билдирган талабгорлар закалат келишуви тузилганидан сўнг объект бошлангич баҳосининг 15 фозидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини «Respublika Mulk-Auksioni» ДК Фаргона вилоят филиалининг ОАТ «Турон» банк Фаргона бўлими МФО: 00498 ИНН: 206761326, 20210000704537599019 ҳисоб рақамига тўлашлари ва кўйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: юридик шахслар давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхасини, жисмоний шахслар паспорт нусхаси, закалат пули тўланганлиги ҳақида тўлов ҳужжати нусхаси, ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмий-лаштирилган ишончнома.

Қўшимча маълумот олиш манзили: 150100, Фаргона шаҳри, Ал-Фарғоний кўчаси, 43-уй, 1-қават, 48-50-хоналар Тел/факс: (8 373) 229-70-20 E-mail: info@mluk.uz

«Respublika Mulk-Auksioni» ДК Қашқадарё вилоят филиали аукцион савдоларига таклиф этади!

2011 йил 11 май куни соат 10:00 да Қашқадарё вилоят давлат мулкни бошқариш бошқармаси биносининг мажлислар залида бошлангич баҳоси ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига ҳар бирининг сатҳи 600 кв. метрдан иборат мерос қилиб қолдириш шarti билан якка тартибда уй-жой қуриш ва ёрдамчи ҳўжалик юритиш учун қўйидаги ер майдонлари ва қуриш ҳўқуқи кўйилади:

1. Нишон тумани, «Ширинобод» ҚФЙ, «Ширинобод» қишлоғи ҳудудидан 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8-сонли, «Самарқанд» МФЙ, «Меҳнатобод» қишлоғи ҳудудидан 1, 2, 3, 4, 5, 6-сонли, Нишон тумани, «Ойдин» ҚФЙ, «Ойдин» қишлоғи ҳудудидан 1-40-сонли жами 40 та, А.Қодирий МФЙ, «Озод» қишлоғи ҳудудидан 1, 2, 3, 4, 5, 6-сонли, «Гулистон» МФЙ, «Навбахор» қишлоғи ҳудудидан 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15-сонли, «Каптарли» МФЙ, «Гулистон» қишлоғи ҳудудидан 1-28-сонли жами 28 та ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 100 000 сўм.

2. Нишон тумани, Талимаржон шаҳарчаси ҳудудидан 1, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25-сонли ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 200 000 сўм.

3. Қарши тумани, «Хонобод» ҚФЙ, «Хонобод» қишлоғи ҳудудидан 33, 35-сонли, «Қоратепа» ҚФЙ, «Ман-

ғит» қишлоғи ҳудудидан 1-14-сонли жами 14 та ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 400 000 сўм.

4. Қарши тумани, «Чулибўстон» ҚФЙ, «Гулбоғ» қишлоғи ҳудудидан 1-17, 19, 20-сонли жами 19 та ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 300 000 сўм.

5. Ғузур тумани, «Қуштепа» ҚФЙ, «Яргунчи» қишлоғи 5-20-сонли жами 16 та ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 50 000 сўм.

6. Ғузур тумани, «Батош» массиви, «Мўминобод» қишлоғидан 1-50-сонли жами 50 та ер майдонлари. Хар бир ер майдонининг бошлангич баҳоси - 100 000 сўм.

7. Қарши шаҳар, «Отчоплар» маҳалласи ҳудудидан 1200 кв. метрдан иборат ер майдонига «Ишлаб чиқариш цехлари» қуриш ҳўқуқи. Бошлангич баҳоси - 12 000 000 сўм.

Аукцион савдосига қатнашиш учун талабномалар 2011 йил 2 майдан бошлаб хар кунни (дам олиш кунларидан ташқари) Қарши шаҳри, Мустақиллик шўқ кўчаси, 3-уй, 7-қаватда соат 9:00 дан 18:00 гача қабул қилинади.

Аукцион савдоси голиби савдо ўтган кундан бошлаб 20 иш кунни ичима сотуви билан давлат активининг олди-сотди шартномасини тузади. Талабгорлар-

дан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3 (уч) кун олдин тўхта-тилади.

Талабгорлар закалат келишуви тузилганидан сўнг, ер майдони бошлангич баҳосининг 15 фозидан кам бўлмаган миқдорда «Respublika Mulk - Auksioni» ДК Қашқадарё вилоят филиалининг Қарши шаҳар «Микрокредит банк» МФО: 01152, 20210000104537599018 ҳисоб рақамига закалат пули тўлашлари ва кўйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: жисмоний шахслардан паспорт нусхаси, закалат пули тўланганлиги ҳақида тўлов ҳужжати, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда берилган ишончнома.

ИЗОХ: Ер майдонларини сотиб олган харидорлар, ер майдони сотилиш баҳосидан ташқари туман якка тартибда уй-жойлар қурилишини мувофиқлаштириш бўлими ҳисоб рақамига расмийлаштириш билан боғлиқ ҳаражатларни тўлаб берадилар.

Ушбу савдо кунда сотилмай қолган ер майдонлари бўйича такрорий Аукцион савдолари 2011 йил 27 май, 10, 28 июнь кунлари соат 10:00 да юқорида кўрсатилган манзилда ўтказилади.

Қўшимча маълумот олиш манзили: 180100, Қарши шаҳри, Мустақиллик шўқ кўчаси 3-уй, ВДМБ биноси, 7-қават. Телефон: 221-41-58, 221-20-27. Факс: 771-00-10 E-mail: info@mluk.uz

«Қашқадарё ким ошди савдо» масъулияти чекланган жамияти аукцион савдоларига таклиф этади!

2011 йилнинг 11 май куни соат 10:00 дан бошлаб Қарши шаҳар Мустақиллик кўчаси 3-уй вилоят Давлат мулки бошқармаси мажлислар залида аукцион комиссияси иштирокида, объектнинг бошлангич баҳосини ошириш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига кўйидаги автотранспорт воситалари кўйилади:

1. «Ўзбекистон почтаси» ОАЖ Қашқадарё филиалига қарашли:

1. «Т-28х4» русумли давлат рақами 06-06 ЕО трактор. 1992 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 647 000 сўм.

2. «ВАЗ-2106» русумли давлат рақами 70/342 ААА автомашина. 1992 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 221 000 сўм.

3. «УАЗ-3303» русумли давлат рақами 18 АР 145 автомашина. 1999 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 853 000 сўм.

4. «Тико» русумли давлат рақами 70/462 ДАА автомашина. 1999 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз.

Бошлангич нархи - 1 825 000 сўм.

II. Қашқадарё вилоят Ғўза уручилиги бирлашмасига қарашли ВАЗ-2107 русумли давлат рақами 70/467 ВАА автомашина. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 2 104 000 сўм.

III. «Турон» акциядорлик-тижорат банкининг Шахрисабз филиалига қарашли:

1. «Нексия» русумли давлат рақами 70/647 ГАА автомашина. 2003 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 4 786 000 сўм.

2. «Дамас» русумли давлат рақами 70/645 ГАА автомашина. 2003 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 3 521 000 сўм.

IV. «Қашқадарёнефтгазсанотқурилиш» ОАЖга қарашли:

1. ЗИЛ-131 Н русумли давлат рақами 18 АЕ 647 автомашина. 1989 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 285 000 сўм.

2. ЗИЛ-130 русумли, давлат рақами 18 АД 656 автомашина. 1987 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 236 000 сўм.

3. «КРАЗ» русумли, давлат рақами 18 АД 616 автомашина. 1988 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 195 000 сўм.

4. «УАЗ-3303» русумли, давлат рақами 18 АД 633 автомашина. 1988 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 680 000 сўм.

5. «ЗИЛ-130» русумли, давлат рақами 18 АД 655 автомашина. 1986 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 236 000 сўм.

6. «ЗИЛ-130» русумли, давлат рақами 18 АД 650 автомашина. 1984 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 1 236 000 сўм.

7. «УАЗ-315201» русумли, давлат рақами 18 АД 674 автомашина. 1995 йилда ишлаб чиқарилган. Техник ҳолати носоз. Бошлангич нархи - 650 000 сўм.

Очик аукцион савдосига қатнашиш учун аризалар эълон чиққан кундан бошлаб хар кунни (дам олиш ва байрам кунларидан ташқари) соат 9:00 дан 18:00 гача «Қашқадарё ким ошди савдо» МЧЖ маъмурий биноси (Қарши шаҳар Мус-

тақиллик кўчаси 3-уй)да қабул қилинади. Аризаларни қабул қилиш савдодан 1 (бир) кун олдин тўхта-тилади. Ушбу кундаги савдода сотилмай қолган объектларнинг такрорий аукцион савдолари 2011 йил 18 ва 25 май кунлари соат 10:00 дан бошлаб бўлиб ўтади.

Савдоларда қатнашиш учун талабгорлар «Закалат пули тўғрисида келишув» га асосан савдога қўйилган мулк бошлангич баҳосининг 10 фозидан миқдорда закалат пули тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат ва жисмоний шахслар учун паспорт нусхаси, юридик шахслар учун корхона низоми ҳамда ваколатли шахс номига берилган ишончнома тақдим қилишлари шарт.

Закалат пулини тўлаш учун реквизитлар: «Қашқадарё ким ошди савдо» МЧЖ, АТИБ «Ипотeka банк» Қашқадарё вилоят филиали, МФО 00190, ҳисоб рақами 20208000504396266001, СТИР 205560394.

Манзил: Қарши шаҳри, Мустақиллик шўқ кўчаси 3-уй. Телефон: 221-05-88 **Гувоҳнома № 1665**

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ Самарқанд вилоят филиали бошлангич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдоларига таклиф этади!

Аукцион савдосига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 31 декабрдаги 343-сонли қарори бўйича МХХ Самарқанд вилоят бошқармасининг 2011 йил 4 апрелдаги 11/510-сонли хатига асосан, бошқарма ҳудудида сақланаётган кўйидаги техник носоз ҳолатдаги автотранспорт воситалари кўйилмоқда:

1) «ДЖИП МЕРСЕДЕС» русумли, 1994 йил ишлаб чиқарилган, д/б 30728 ДАА бўлган автотранспорт воситаси. Бошлангич баҳоси - 8 730 000 сўм.

2) «НЕКСИЯ» русумли, 1997 йил ишлаб чиқарилган, д/б 30093 ГАА бўлган автотранспорт воситаси. Бошлангич баҳоси - 8 840 000 сўм.

Аукцион савдоси 2011 йил 13 май куни соат 11:00 да бўлиб ўтади. Талабгорлар диққатига! Мазкур автотранспорт воситалари 2011 йил 13 майдаяги аукцион савдосида сотилмай қолган автотранспорт воситаларининг такрорий аукцион савдоси 2011 йил 31 май куни соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир соат қолганда тўхта-тилади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан мулк бошлангич баҳосининг 10 фозидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини РКМБ Самарқанд вилоят филиалининг АТ «Турон» банк Самарқанд шаҳар филиалидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: х/р: 2021000300571452123, МФО: 00282, ИНН: 200933850. Манзил: Самарқанд шаҳри, Бўстонсарой кўчаси, 85А-уй. Тел: (8366) 233-80-56. www.rkmb.uz. Лицензия: DB 001 № 000004.

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ Бўхоро вилоят филиали бошлангич баҳоси ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдоларига таклиф этади!

1. Аукцион савдосига Бўхоро вилояти, Когон туман ҳокимининг 2011 йил 17 февралдаги 97-сонли қарорига асосан Когон туман Кончилар МФЙ, Дева-авгон қишлоғи ҳудудидан якка тартибда уй-жой қуриш учун 400 кв.метрдан иборат жами 2 та, 1-сон ва 2-сонли ер майдонлари кўйилмоқда. Хар бирининг бошлангич баҳоси - 252 000 сўм.

2. Аукцион савдосига Бўхоро вилояти, Пешку туман ҳокимининг 2011 йил 26 февралдаги 92-сонли қарорига асосан Пешку туман Ўғлон МФЙ, Ўғлон қишлоғи ҳудудидан савдо ва маийш ўзлаш кўрсатиш шаҳобчаси қуриш учун 300 кв.метрдан иборат 1 та ер майдони кўйилмоқда. Бошлангич баҳоси - 360 000 сўм.

3. Аукцион савдосига Бўхоро вилояти, Бўхоро шаҳар ҳокимининг 2010 йил 11 октябрдаги 1283-сонли қарорига асосан Бўхоро шаҳар Гази шўссеси ёқасида автобус бекати таркибиде савдо дўкони қуриш учун 15 кв.метрдан иборат 1 та ер майдони кўйилмоқда. Бошлангич баҳоси - 599 169 сўм.

4. Аукцион савдосига Бўхоро вилояти, Шофиркон туман ҳокимининг 2011 йил 15 мартдаги 188-сонли қарорига асосан Шофиркон туман Искоғар ҚФЙ, Юқори Чучурак қишлоғи ҳудудидан умумий овқатланиш ва маийш хизмат кўрсатиш мажмуаси қуриш учун 180

кв.метрдан иборат 1 та ер майдони кўйилмоқда. Бошлангич баҳоси - 455 040 сўм.

Аукцион савдоси 2011 йил 13 май куни соат 11:00 да бўлиб ўтади.

Талабгорлар диққатига! Юқоридаги ер майдонлари 2011 йил 13 май куни сотилмаган тақдирда такрорий савдолари 2011 йилнинг 20, 27 май ва 03, 10 июн кунлари соат 11:00 да ушбу ер майдонлари сотилганга қадар мунтазам равишда ўтказилишини олдиндан маълум қиламиз.

Мазкур ер майдонлари бўйича аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдоси бошланишига 3 (уч) кун қолганда тўхта-тилади.

Мазкур савдода қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошлангич баҳосининг 15 фозидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини «Савдо ташкилотчиси» РКМБ Бўхоро вилоят филиалининг ОАТ «Турон банк» Бўхоро филиали Мустақиллик манти банкидаги кўйидаги ҳисоб-рақамига тўлашлари шарт: х/р 20210000200571452129, МФО: 00111, ИНН: 200933850. Манзил: Бўхоро шаҳар, Мустақиллик кўчаси, 10-уй, 4-қават. Телефонлар: (8365)223-71-36, 223-71-30. www.rkmb.uz. Лицензия: DB 001 № 000004.

Заковатли инсон

Ўз касбининг билимдонини, зукко ва камтарин инсон, прокуратура фахрийси Светлана Истомина кутлуғ 75 ёшини қарши олмақда.

Светлана Александровна 35 йиллик иш фаолияти давомида Самарқанд шаҳар прокуратураси терговчиси, вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, Тошкент шаҳар Яққасарой ва Чилонзор туман прокуратуралари терговчиси, Тошкент шаҳар прокуратураси катта терговчиси ҳамда прокурор ёрдамчиси, Сергели туман прокуратураси терговчиси, Республика прокуратураси бошқарма катта прокурори лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Светлана Александровна иш жараёнида ўзининг меҳнатсеварлиги, зукколиги, изланувчанлиги билан ҳамкасблари орасида ҳурмат қозонди.

Хуқуқни муҳофаза қилувчи орган ҳодимлари орасида Светлана Истоминанинг кўплаб шогирдларини урчатиш мумкин. Бугунги кунда улар устозидан ўрганган барча касб сирларини амалга татиқ эштишмоқда.

Сидқидилдан қилинган меҳнат ҳеч қачон бесамар бўлмаганидек, Светлана Истоминанинг меҳнатлари ҳам ҳукуматимиз ва Бош прокуратура раҳбарияти томонидан муносиб баҳоланиб, бир неча бор рағбатлантирилди.

Айни пайтда у набиралари даврасида қарилки гаштини сурмоқда.

Ҳурматли Светлана Александровна, кутлуғ 75 ёшингиз муборак бўлсин! Оила аъзоларингиз бахтига гол омон бўлинг. Умрингизга барака, хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Авалло, мамлакатимизнинг икки жамоаси иштирок этаётган Осиё Чемпионлар лигаси ҳақида. Очигини айтганда, бу мавсумда "Бунёдкор" ва "Пахтакор"нинг чемпионлар лигасидаги иштирокидан катта натижаларни кутиш ноўрин. Негаки бу икки гигант жамоаларимиз бу йил аввалгиларига қарагандан анча кучсизланган. Ҳар иккала жамоани ҳам бир қатор етакчи футболчилар тарк этишган. Уларнинг ўрнини босадиган ўйинчиларни тарбиялаш учун эса вақт керак. Бу борада "Пахтакор" мураббийлари ёшларга кўпроқ имкон беришмоқда. Мисол учун, Ўзбекистон олимпия терма жамоаси сардори Шерзод Каримов асосий таркиб ўйинчисига айланиб бормоқда. "Бунёдкор" жамоасида ҳам шунга ўхшаш ҳолатни кузатиш мумкин. Ўзбекистон олимпия терма жамоасига номзод Жавлон Иброҳимов ҳам "қалдирғочлар" таркибига ўз ўрнини топиб бормоқда. Аммо улар ҳали ўз жамоаларининг "юрта"га айлангани йўқ. Бундан ташқари, ҳар иккала жамоа ҳам ўз ўйинини кучайтириш мақсадида бир қатор легионерларни таркибга жалб қилишди. Бироқ уларнинг ҳам жамоага мослашиб, ўз ўйинларини топиб кетиши учун озми-кўпми вақт зарур бўлади.

Энди бевосита "ЖАР" да бўлиб ўтган "Бунёдкор" ҳамда Эроннинг "Пирузи" жамоалари ўртасидаги учрашув ҳусусида фикр юритсак. Бу ўйин-

Чемпионлар лигаси:

Осиё — "Қалдирғочлар" 2 очко билан иккинчи ўринга кўтарилиб олди; Европа — "Реал" тақачиларни тор-мор этди, "Интер" ўз уйида яна мағлубиятга учради.

гача "қалдирғочлар" икки ўйинда атиги бир очко жамғаришган эди. "Ал-Ваҳда" билан меҳмондаги дурумга сабаб шу очко кўлга киритилган эди. Иккинчи турда ўз майдонидан "Ал-Иттиҳод"ни қабул қилган "Бунёдкор" мағлубиятга учради. Шундай экан, "Пирузи"га қарши кечадаги учрашувда ғалаба сув билан ҳаводай зарур эди. Буни жуда яхши хис қилган "қалдирғочлар" ўйин бошиданроқ ҳужумга зўр беришди. 8 дақиқада меҳмонларнинг ҳимоячилари қўпол хатога йўл қўйиши ва Камолиддин Мурзоевда яхши имконият пайдо бўлди. Бироқ Мурзоевнинг зарбаси ноаниқ чиқди. Орадан 3 дақиқа ўтиб, Мурзоевда яна бир қўлай имконият пайдо бўлган эди. Карпенко қадр қанотда Трифунювичини олдинга бошлади. Милошнинг жарима майдончасига тўпни узатиши муваффақиятли чиқиб, тўғри Мурзоевга келиб тушди. Аммо Камолиддин уни қабул қилишда техник хатога йўл қўйди ва тўпни йўқотди. Шундан кейин ҳам майдон эгалари ҳужум қилишда давом эттишди. Уйиннинг 29-дақиқасида Асқар Жадигеров ётган ҳолатда дарвоза томон зарба берди. Дарвозабон тўпни майдон ташқарисига чиқариб юборди. Умуман биринчи бўлимда "қалдирғочлар" ташаббусни қўлга олиб, рақиб дарвозасини ишғол қилиши учун астойдил ҳаракат қилишди. Аммо сўнгги паллада зарбаларга аниқлик етишмади.

Иккинчи бўлимда меҳмонлар ҳам бироз жонланиб қолишди. Аста-секин Нестеров дарвозаси томон ҳавф сола бошлади. Бироқ 60-дақиқалардан бошлаб, яна майдон эгалари ташаббусни ўзлари томонга оғдирга бошлашди. 67-дақиқада эса ҳисоб очилди. Ўша вазиятда Анвар Ражабов тўпни жарима майдонига узатди. Катта тезликда тўпга интилган Камолиддин Мурзоев дарвозабонга бироз ҳалақит қилди. Натижада тўп Трифунювичга келиб тушди ва у бўш қолган дарвозани осонлик билан ишғол қилди. Бироқ ҳақам ўша вазиятда ўйиндан ташқари ҳолатни кайд этди. Тўп узатилаётган вазиятда Мурзоев ҳимоячидан бироз олдинроққа чиқиб кетган эди. Учрашувда киритилган, аммо ҳисобга олинмаган ягона гол шу бўлди. Бўёғига "қалдирғочлар" ҳар қанча ҳаракат қилишмасин рақиб дарвозасини ишғол қилишга имкон топа оlishмади. Шу тариқа ўйин 0:0 ҳисобида якунланди. "ЖАР" стадионидаги "Пирузи"га қарши кечган ўйиндан кейин Тошкентнинг "Бунёд-

кор" жамоаси икки очко тўплаб гуруҳнинг 2-ўринига кўтарилиб олди. Чунки "Ал-Ваҳда" ва "Ал-Иттиҳод" ўйинида 0:3 ҳисоби қайд этилди.

Шундай қилиб, "Ал-Иттиҳод" ўтказилган барча учрашувларда ғалаба қозониб 9 очко, қолган учта жамоа эса бир хил 2 очкодан жамгарган. Лекин тўплар нисбати "Бунёдкор"да қолганлардан яхшироқ.

Осиё Чемпионлар лигасида гуруҳ баҳсларининг биринчи давраси якунланиб бораётган паллада, Европа Чемпионлар лигасида воқеалар кулминацион нуктага чиқиб бормоқда. Сешанба оқшомидаги учрашувлар орасида "Реал" — "Тоттенхем" баҳси кўпчиликнинг қизиқишига сабаб бўлаётган эди. Сабаби "Кироллик клуби" етти йиллик қора аъёнга чек қўйиб, чорак финалга йўл олди. "Тақачилар" эса бу йўлда Италиянинг номдор жамоаси — "Милан"ни "офсайд"га чиқариб қўйди. Учрашув олтидан кимдир "Реал" клуби Лондоннинг "Тоттенхем"ни 4:0 ҳисобида мағлуб этди деса очиги, мадридликларнинг ўзи ҳам ишонмаган бўларди. Уйиннинг 4-дақиқасидаёқ ҳисоб очилиши ҳеч кимнинг хаёлига кирмаган бўлса керак. Яна кимсан, муҳим учрашувларда гол ура олмай келаётган Эммануэль Адебайор боши билан рақиб дарвозасини ишғол қилди. Англиядан Испанияга "кучиб ўтган" Адебайор муҳим ўйинларда гол ура олмай, мухлислар эътирозига сабаб бўлаётган эди. Жозе Моуриньо бу учрашувда айнан унга ишонч билдирди ва адашмади. Сабаби айнан Адебайор бу ўйинда иккита гол уриб, майдон эгаларининг ғалабасини мустаҳкамлади. Маълумотларга қараганда, шу учрашувга қадар Адебайор "Арсенал" ва "Манчестер Сити" таркибидан "Тоттенхем"га қарши 9 маротаба майдонга чиқиб, 8 та гол урган. Айнан шу жиҳат Моуриньо эътиборини тортиган бўлса ажаб эмас.

Бевосита ўйин ҳақида гапирадиган бўлсак, меҳмонларнинг йирик ҳисобида мағлуб бўлишида Питер Крауч айбдор. У йўқ жойдан рақибларига нисбатан кўпол ўйнаб, кетма-кет иккита сариқ карточка олиб, 16-дақиқадаёқ майдондан четлатилди. Бир киши кам бўлиб қолган "тақачилар" охири-охири мувозанатни ўнглай олишмади. Энг кўп умид болганган Гарет Бейл эса, Пеле ва Серхио Рамослар томонидан диққат билан қўриқланди. Мадридлик футболчилар сон жиҳатидан устунликка эришганла-

Максудали ҚАМБАРОВ, "Нуқуқ"

ридан сўнг, ҳужумга зўр бердилар. Бироқ, биринчи бўлимда уларга бошқа гол уриш натижаси бўлмади. Аксинча, бўлим охиридаги келиб, сал ўзини тиклаб олган "Тоттенхем" футболчилари Касильяс дарвозаси томон ҳавф солишининг ҳам уддасидан чиқа олдилар. Бунда лондонликларга кўп холларда Рафаэль ван дер Варт йўлбошчилик қилиб турди.

Иккинчи бўлимда ҳам майдон эгалари устунликка эришди. 57-дақиқада Криштиану Роналду томонидан ошириб берилган тўпни Адебайор боши билан Гомиснинг дарвозасига жойлаб қўйди. 2:0.

Шундан сўнг мадридликлар янада фаол ўйин кўрсата бошладилар. Гарчанд, кўп бора ҳисобни ошириш учун имконият бўлган бўлса, 72-дақиқага келибгина ҳисоб 3:0 қўриқнишига келди. Ўша вазиятда Ди Мария ажайиб зарба билан рақиб дарвозасини ишғол қилди. 87-дақиқада Кака томонидан оширилган тўпдан сўнг, Криштиану Роналду дарвоза томон зарба бериш имконияти эга бўлди. Бу зарбадан сўнг учрашувдаги сўнгги гол "Тоттенхем" дарвозасидан жой олди. 4:0.

"Реал" — "Тоттенхэм" — 4:0 (1:0, 3:0)

Голлар: 1:0 - Адебайор (5), 2:0 - Адебайор (57), 3:0 - Ди Мария (72), 4:0 - Роналду (87), Четлатилди: Крауч (15).

Европа Чемпионлар лигасининг сешанба оқшомидаги учрашувларидан яна бири Милан шаҳрида бўлиб ўтди. Унда "Интер" клуби Германиянинг "Шальке-04" жамоасини қабул қилди. Шиддатли ўтган баҳсда 2:5 ҳисоби қайд этилди. Станкович ва Милитоларнинг голларига Матип, Эду икки марта, Раул ва Ранокиялар жавоб қайтарди.

"Интер" — "Шальке-04" — 2:5

Голлар: Станкович, 1 (1:0); Матип, 17 (1:1); Милито, 34 (2:1); Эду, 40 (2:2); Рауль, 53 (2:3); Ранокия, 57 - автогол (2:4); Эду, 75 (2:5).

Майдондан четлатилди: Киву, 62 (И).

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Abbosxon SANGINOV, Muxtor ZOIROV, Gulnoza RAHIMOVA, Yusupbov G'OIPOV, Svetlana ORTIQOVA, Baxtiyor NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari), Shavkat YODGOROV (mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40, 233-10-53.

Faks: 233-64-85, 233-10-53.

E-mail: info@huquqgazeta.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalariга qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farglanishi mumkin. «HUQUQ» materiallarini ko' chirib boshish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi. □ — tijorat materiallari. Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Buyurtma № 1-1480. 32 385 nusxada bosildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: D.XALILOV
Musahhib: M.DAMBAROV
Navbatchi: O'.DEHONOV

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.

Sotuvda ketilishgan narxda

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi. Korxonaning manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy. Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00. Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9